

I. Türkiye Çocuk ve Medya Stratejisi ve Uygulama Planı

2014-2018 Birinci Taslak

9 Eylül 2013, İstanbul

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar

Tanımlar

Sunuş

I. GEREKÇE

II. VİZYON

III. DEĞERLER ve İLKELER

IV. STRATEJİK AMAÇLAR

V. PERFORMANS ÖLÇÜTLERİ

VI. EYLEM PLANLARI

VII. SONUÇ

Ek 1 Kaynakça

Ek 2 Strateji Belgesi ve Uygulama Planı Hazırlanmasında Görüş Bildiren, Çocuk, Yetişkin, Alan Uzmanı, Medya Meslek Kuruluşu, Medya Meslek Birliği, Sivil Toplum Kuruluşu, Yerel Yönetim, Üniversite, Kamu Kurum ve Kuruluşları Temsilcileri Listesi

Ek 3 I. Türkiye Çocuk ve Medya Stratejisi ve Uygulama Planı Mevcut Durum (GZFT-SWOT) Çalıştay Raporu 13 Nisan 2013, İstanbul

Ek 4 I. Türkiye Çocuk ve Medya Stratejisi ve Uygulama Planı Odak Grup Çalışma Raporu 7 Mayıs 2013, Eskişehir; 8 Mayıs 2013, Ankara; 14 Mayıs 2013, İstanbul

Kısaltmalar

AA	Anadolu Ajansı
ASPB	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
BM	Birleşmiş Milletler
BTK	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
BYEGM	Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
ÇHGM	Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
MMB	Medya Meslek Birliği
MMK	Medya Meslek Kuruluşu
SÖZLEŞME	Birleşmiş Millet Çocuk Hakları Sözleşmesi
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
SWOT	Bir kuruluşun, tekniğin, sürecin veya sistemin güçlü ve zayıf yönlerini belirlemekte ve dış çevreden kaynaklanan fırsat ve tehditleri saptamakta kullanılan tekniktir
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TİB	Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
TRT	Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
RÖK	Reklam Özdenetim Kurulu
RTÜK	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UNİCEF	Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
YÖK	Yükseköğretim Kurumu
YPK	Yüksek Planlama Kurulu

Tanımlar

Ayırım Gözetmeme İlkesi

Çocuklar arasında, kendilerinin, ana-babalarının veya yasal vasilerinin sahip oldukları, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi ya da başka düşünceler, ulusal, etnik ve sosyal köken, mülkiyet, engellilik, doğuş ve diğer durum ve nitelikler nedeniyle hiçbir ayırım gözetilmemesi.

Çocuğa Saygı Kültürü

Çocuğu nesneleştiren algı, davranış, kararlar ve süreçler yerine, onu toplumsal özne durumuna getirecek anlayışın hayatın bütün alanlarına yerleştirilmesi ve bu kültürün çocuğa saygı temelinde geliştirilmesi.

Çocuğa ve Demokratik Değerlere Saygı

Bütün çocukların yetişkinler gibi eşit haklara sahip olduğunu kabul ederek demokrasinin olmazsa olmazı özgürlük, eşitlik, katılım haklarının çocuklarla birlikte gerçekleşmesi.

Çocuğun Bilgiye Erişim Hakkı

Çocuğun uygun gelişimi, beceri ve yeteneklerinin artırılması amacıyla toplumsal, psikolojik ve ahlâkî esenliği ile fiziksel ve düşünsel sağlığını geliştirmeye yönelik ulusal ve uluslar arası kaynaklardan bilgi ve belge edinebilmesi hakkı.

Çocuğun Görüşlerine Saygı

Görüş oluşturma yeteneğine sahip her çocuğun, yaşı ve olgunluk derecesine bakılmaksızın kendisini ilgilendiren bütün konularda görüşlerini serbestçe ifade edebilme ve bu görüşlerin önemsenmesi ve bunlara saygı duyulmasını bekleme hakkı.

Çocuğun Görüşlerini İfade Etme Hakkı

Ülke sınırları ile bağlı olmaksızın, yazılı, sözlü, basılı yayın ve her türlü sanat türünü kullanacak biçimde veya çocuğun seçeceği başka bir araçla çocuğun düşüncesini özgürce ifade etme ve açıklama hakkı.

Çocuğun İyi Olma Hali

Maddi durum, sağlık, eğitim, ev ve çevre koşulları, güç koşullar ve güvenlik, katılım, sosyal ilişkiler, öznel iyi olma hali göz önünde bulundurularak oluşturulan, çocuğun o andaki ve gelecekteki ihtiyaçlarını gözetmeyi ve çocuğa bütünsel bakış açısı ile bakmayı hedefleyen göstergeler sistematığının genel adı.

Çocuğun Yüksek Yararının Önceliği

Çocuğun yararını her türlü faydadan daha önemli ve öncelikli görmek ve buna göre davranmak.

Çocuk

Daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, on sekiz yaşına kadar her insan çocuktur (BM Çocuk Hakları Sözleşmesi, Madde 1)

Çocuk Dostu Medya

Çocuğun yüksek yararını öncelikli tutan dayalı ve çocuk hakları kültürü temelinde yayın yapan çocuğa saygılı medya.

Çocuk Hakları

Unicef'in tanımına göre: "Belirli bir eylem ve davranışlardan korunma, belirli şeyleri yapabilme, kendini ifade edebilme ve kendi hayatını ilgilendiren konularda söz sahibi olma ve belirli şeylerden ya da hizmetlerden yararlanma hakları."

'Ekran Kuşağı'

"Televizyon, görsel oyunlar, bilgisayarlar gibi göreceli olarak daha geleneksel medyadan başlayarak günümüzde çeşitlenen akıllı telefonlar, video oyunları, bilgisayar oyunları, internet programları, farklı yüzey-ekran uygulamaları, i-padler ve daha birçoğunun yoğun ve koşulsuz kullanıcısı olan, başka bir deyişle ekranlara sahip olan araçlara bağımlı olan kuşak."

Çocuk ve Medya İzleme Kurulu

Yerel, bölgesel ve ulusal çerçevede medyanın çocukları ilgilendiren ve çocuğun yer aldığı bütün süreçleri izlemek ve değerlendirmek amacıyla çocuk ve yetişkinlerden oluşturulacak sivil kurul.

Engelli Çocuklara Karşı Ayrımcılık ve Medya'nın Sorumluluğu

Engelli tüm bireylerin medyada kamuoyuna istismar edilmeden gösterilmesi ve engeli göz önünde tutularak medyadan yararlanması yönünde medyanın pozitif/olumlu ayrımcılık yapması.

Farklılıklara Saygı

Bireyin doğuştan getirdiği ya da sonradan edinilen ve değiştirilme olanağı bulunmayan farklılıklarının kabul edilerek saygı gösterilmesi.

Güvenli Medya

Çocukların okudukları, izledikleri, dinledikleri içeriklerin esenliklerini gözeterek sunulduğu, kendi düşüncelerini güvenli şekilde paylaştığı ve katılabildiği ortamlar.

Hak Temelli Yaklaşım

Devlet'in çocukla ilgili hakları güvence altına aldığı ve çocukların temel ihtiyaçlarının karşılanmasının zorunlu kabul edildiği, yasal ve yönetsel olanakların sağlanması.

Hayat Boyu Öğrenme

Eğitimin ve öğrenmenin okul ile sınırlı olmadığı düşüncesinden hareketle ve sürekli değişen koşullara uyum sağlanması amacıyla kişilerin hayat boyunca kazandıkları bilgi, beceri ve değerleri her yerde ve tüm hayatları boyunca kazandırmayı ve geliştirmeyi hedefleyen bilgilenme sürecinin genel adı.

İçerik Geliştirici Yaklaşım

Çocukların medya çözümlemesi yanında çeşitli medya üretimi karşısında farkındalık düzeyi yüksek bireyler olabileceğini temel alan eğitim yaklaşımı.

Katılım Kavramı

Çocuklar ilgili bütün karar aşamalarında çocuğun görüşünün alınması.

Katılımcı Yaklaşım

Çocukları ilgilendiren konularda beğeni, eleştiri ve diğer düşüncelerin toplumun tüm düzeylerinde çeşitli medya araçlarınca paylaşılması ve önemsenmesi.

Koruma Kavramı

Her yaştaki çocuğun bütün ihmâl ve istismarlardan korunması.

Koruyucu Yaklaşım

Çocukları medya karşısında savunmasız bireyler olarak kabul eden ve bilgilendirme, uyarma, medya kullanımını sınırlandırma gibi uygulamalarla medyanın çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmayı amaçlayan yaklaşım.

Medya

İletişim ve yayın organlarının tümüne verilen genel ad: İletişim ortamı, iletişim araçları, kitle iletişim araçlarının tümü.

Medya Okuryazarlığı

Yazılı, görsel, işitsel gibi çeşitli biçimlerdeki medya iletilerine erişme, erişilen metinleri anlama, çözümleme, değerlendirme ile kendi iletisini ve medyasını üretebilme becerisi.

Okuma Kültürü

“Yazılı kültür ürünlerinin dünyasıyla tanışmış; tanıştığı bu dünyanın kendine sunduğu iletileri paylaşma, sınaama, sorgulama yeterliliğine ulaşmış; bunların sunduğu olanaklarla yaşamayı alışkanlık haline getirmiş bireylerin edinmiş olduğu kültür.”

Olumlu Ayrımcılık

Herkesin rahat bir şekilde kullanabileceği hakları kendi istemi dışındaki çeşitli sebeplerden dolayı kullanamayacağı düşünülen kişilere eşit bir konuma taşınmaları amacıyla bazı özel hakların verilmesi ve uygulanması durumu.

Sivil Denetim Modeli

Medyanın karar verici, fikir değiştirici ve değer yaratıcı gücü karşısında; devlet tarafından gerçekleştirilen medya denetimi yanında medyadaki üretim, dağıtım ve tüketim süreçlerine sivil toplum insiyatifinde denetim hakkını öngören demokratik model.

Stratejik Amaç

Oluşturulan vizyonuna ulaşmak amacıyla kısa dönemde atılması gereken adımların ve hedeflenen sonuçların kavramsal ifadesi.

Stratejik Eylem

Stratejik Amaçlara ulaşabilmek için atılması gereken adımların (eylem, proje vb.) ifadesidir.

Tedbir Kavramı

Yaşama, sağlığını koruma, sosyal korunma ve temel ihtiyaç ve hizmetler için kullanılan kavram.

Toplumsal Hayatın Bütün Alanları

Toplumsal hayatın bütün alanlarında çocuğun görüşünün alınması kavramından ailede, eğitim sisteminde, toplumda, yerel yönetimlerde, sağlıkta, yargılama ve koruma süreçlerinde, medyada, anayasa ve yasa hazırlama süreçlerinde ve sivil toplum kuruluşları anlaşılmalıdır.

Yaşama, Hayatta Kalma ve Gelişme Hakkı

Her çocuğun temel yaşama ve hayatta kalması ve gelişmesi hakkı.

Yetkilendirici (Önleyici) Yaklaşım

Çocukları medya karşısında edilgen- pasif bireyler olarak konumlandıran değil; kazandırılacak becerilerle bireysel olarak medya karşısındaki güçlüklerle baş edebilecek yetkinliği kazanabileceğini temel alan yaklaşım.

Sunuş

14-15 Kasım 2013 tarihinde gerçekleşecek *I. Türkiye Çocuk ve Medya Kongresi*'nde tartışılarak sonuçlandırılacak *I. Türkiye Çocuk ve Medya Stratejisi ve Uygulama Planı 2014-2018* strateji belgesi, süreci etkileyen ve süreçten etkilenen tüm tarafların (paydaşlar) katkılarıyla hazırlanmıştır.

Strateji Belgesi için önce 13 Nisan 2013 tarihinde İstanbul'da gerçekleşen çalıştay ile *Mevcut Durum Çalıştay Raporu*; Mayıs 2013'te ise Eskişehir, Ankara ve İstanbul'da üç ayrı odak grup toplantısına katılan alanyazını uzmanlarının görüşleri doğrultusunda *Odak Grup Çalışma Raporu* düzenlenmiştir. Başbakan Yardımcısı Sayın Bülent Arınç'ın himayelerinde 27 Mayıs 2013 tarihinde İstanbul'da başlatılan *Çocuk ve Medya Hareketi* ile de çocuk ve yetişkin bireylerin görüşleri sürece yansıtılmıştır.

Strateji Belgesi Yazım Grubu'nun Haziran, Temmuz, Ağustos 2013'te gerçekleştirdiği çalışmalar sonunda 15 Ağustos 2013 tarihinde Birinci Taslak oluşturulmuştur. *Strateji Belgesi Birinci Taslağı* için 1 Eylül-31 Ekim 2013 tarihleri arasında etkilenen ve etkileyen tüm tarafların görüşü alınacak, *Kongre*'de müzakere edilecek ve sonuçlandırılarak Hükümete sunulacaktır.

Tüm paydaşların katkılarıyla hazırlanan *Strateji Belgesi*'nin uygulanması noktasında da herhangi bir farklı yorum ve/veya düzenlemeye uğramadan hayata geçirilmesi, katkı sağlayanlara saygının gereğidir.

Strateji Belgeleri üst politika belgeleridir ve Stratejik Planlardan hem yapısal hem de uygulanması anlamında biraz farklı yapıları içerirler. Strateji Belgeleri oluşturulma süreci ile uygulanması anlamında genel kapsamlı olup, "anonim" belgelerdir. Bu belgeleri ilgilendiren tüm kurum/kuruluşlar, belgede yer alan "Vizyon" ve "Stratejik Amaçlar" doğrultusunda ve belirlenen "*Değerlere ve İlkelere*" sadık kalarak kurumsal planlarını hazırlamaları gerekmektedir. Böylece söz konusu üst politikaların hayata geçirilmesi mümkün olacaktır.

Strateji Belgesi'nde kurumsal stratejik planlarda yer alan "*misyon*" ifadesi yerine, kısaca belgenin hazırlanma gerekçesini ifade eden "*Gerekçe*" bölümüne yer verilmiştir. Belgenin hazırlanması noktasında paydaşlarımıza yön veren ve aynı zamanda '*Çocuk ve Medya*' bağlamında oluşturulan politikaları hayata geçirecek kurum/kuruluşların kendileri için oluşturacağı Stratejik Planlarına anlam kazandıracak açıklamalar "*Gerekçe*" başlığı altında özetlenmiştir.

Strateji Belgesi'nde yer alan Performans Ölçütleri, sorumlu ve ilgili kuruluşların, '*Çocuk ve Medya*' bağlamında oluşturacağı ve uygulayacağı politikaların hayata geçirilme noktasında isabetliliğini ve uygulamanın başarısını ölçme anlamında, kendileri için yararlı olacağı anlayışı doğrultusunda belirlenmiştir.

Strateji Belgeleri üst politika belgeleri olması nedeniyle, belgede yer alan proje ve eylem planlarının hazırlığı noktasında, paydaşların ortaklaşa yapabileceği proje ve eylemlere yer verilmiştir. Kurum/Kuruluşlara özel proje ve eylem planları ise, *Strateji Belgesi*'nde oluşturulan Vizyon ve Stratejik Amaçlar doğrultusunda, kurum/kuruluşların kendileri tarafından hazırlanmalı ve hayata geçirilmelidir.

I. GEREKÇE

I. Türkiye Çocuk ve Medya Stratejisi ve Uygulama Planı 2014-2018 belgesinin gerekçelendirilmesinde aşağıda belirtilen yaklaşım belirleyici olmuştur:

I. Türkiye, *BM Çocuk Hakları Sözleşmesi*'ni 27 Ocak 1995'te iç hukuk kuralına dönüştürmüş bir ülke olarak, çocuğun bütün hakları ve esenliğinin sağlanması için yasal ve idarî önlemleri yerine getirmekle yükümlüdür.

II. Türkiye'nin imzaladığı *BM Çocuk Hakları Sözleşmesi*, çocuğu ilgilendiren her konuda Devlet'e, yetişkinlere ve özellikle de karar vericilere önemli sorumluluklar yüklemiştir. Bu yönü ile, *Strateji Belgesi*, çocuk ve medya konusunda etkilenen taraf çocuk ile medya ve medya düzeninin etkileyen tüm paydaşlarının katılımıyla *çözüm odaklı* bir süreci öngörmektedir.

III. *Strateji Belgesi*'ne, *BM Çocuk Hakları Sözleşmesi*'nin çocuğun öncelikli yüksek yararı temel ölçütü ile, yaşam ve sağlığını koruma, gelişme ve yeteneklerini geliştirme, korunma ve bakılma, görüşünün alınması ve çocuğa karşı her tür ayrımcılığın önlenmesi ilkeleri yön verecektir.

Strateji Belgesi'nde farklılıklarına bakılmaksızın tüm çocukların medyada eşitlik ve etik kurallar çerçevesinde temsiline; izleme ve denetim süreçlerinde çocuğun katılımını sağlamaya öncelik verilmiş; stratejik amaç ve eylemler 'hak temelli' anlayışa göre temellendirilmiştir.

Strateji Belgesi hazırlanırken, Türkiye'nin ilgili mevzuatı; *BM Çocuk Hakları Sözleşmesi*'nin temel ölçüt ve ilkeleri; çocuk ve medya konusunda BM, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi'nin kararları yanında çocuk ve medya çerçevesinde tüm uluslararası sözleşmeler ve evrensel ilkeler esas alınmıştır.

IV. *I. Türkiye Çocuk ve Medya Stratejisi ve Uygulama Planı 2014-2018 strateji belgesi; ASPB Çocuk Hakları İzleme ve Değerlendirme Kurulu*'nun 8 Mayıs 2012 tarihli toplantısında yapılan öneriler doğrultusunda, 2 Kasım 2012 tarihinde sonuçlandırılan *I. Türkiye Çocuk Hakları Stratejisi ve Uygulama Planı 2013-2017* strateji belgesinin 'Gerekçe' bölümündeki esaslara dayalı olarak hazırlanmıştır.

V. *Strateji Belgesi*'nin çocuk dostu, şeffaf ve anlaşılır bir medya hedefine ulaşabilmesi için, etkilenen ve etkileyen tüm tarafların medeniyet ve kültürel değerlerimize, evrensel değerlere, çok kültürlülüğe ve farklılıklara, çocuğa saygıya dayalı değer ve ilkelerin hayata geçirilmesi gerekmektedir.

VI. Medya konusuyla ilgilenmek, çocuk ve medya ilişkisinin bugünü ve geleceğiyle de ilgilenmeyi gerektirmektedir. Çocuk ve medya konusunda tek sorumlu ve sorunlu medya olmadığı gibi, bu konunun tarafları da yalnızca çocuklar ve medya değildir. Çocukları medyanın olumsuz etkilerinden korumanın yanında, olumlu etkilerinden de yararlanmaları

için medya okuryazarlığı süreçlerinin çok yönlü olarak başlatılması özel öneme sahiptir. *Strateji Belgesi*'nde *Koruyucu, Yetkilendirici-önleyici ve çocuk hakları* kültürüne dayalı pozitif politikalara odaklı *İçerik Geliştirici Yaklaşım* ekseninde üç boyutlu stratejik amaç ve eylemlere öncelik verilmiştir.

VII. Çocuk ve Medya ilişkisi, ülke sınırlarının ötesinde ve çok yönlü olarak ele alınması gereken küresel bir soruna dönüşmüştür. Bütün sorunların çözümünde olduğu gibi, çocuk ve medya çerçevesindeki sorunlar da yerel ve dar bir bakış açısı ile çözülemez duruma gelmiştir.

VIII. *I. Türkiye Çocuk ve Medya Stratejisi ve Uygulama Planı* için önce geniş kapsamlı bir çalıştay düzenlenerek durum tesbiti yapılmış, ardından çözümün nasıl olması gerektiği ortaya konmuştur. Bu bakımdan, *Strateji Belgesi*, çocuk ve medya alanında ülkemiz ve Dünya ölçeğinde çözümün bir parçası olmaya, kendi sözümüzü söylemeye yönelik yol haritası niteliğinde bir belge özelliğine sahiptir.

IX. Son çeyrek yüzyılda aile, toplum, çocuk ve medya araştırmalarının sonuçları dikkate alındığında, her çocuk sorununun aile ve toplumun olduğu kadar dünyanın da sorunu olduğu ortak görüşlerden biridir. Medeniyetimizi ve kültürel değerlerimizi içeriksizleştiren ve çocukları olumsuz yönde etkileyen medya karşısında toplumsal savunma hakkımızı kullanmak bugünün ve geleceğin çocuklarına karşı sorumluluğun gereğidir. *Strateji Belgesi*, bu sorumluluğun gereği olarak, medya konusunda aile, çocuk, toplum ve Dünya ölçekli çok yönlü bir yaklaşıma dayanmaktadır.

X. *I. Türkiye Çocuk ve Medya Stratejisi* için şu Vizyon belirlenmiştir:

“Çocuğa saygı ve çocuk hakları kültürü temelinde bir çocuk-medya ilişkisi için; paydaşların sorumluluklarının bilincinde olduğu medya okuryazarı bir Türkiye”

I. Türkiye Çocuk ve Medya Stratejisi ve Uygulama Planı'na ana rengini veren Hak Temelli Anlayış, Devlet'in çocukla ilgili hakları güvence altına aldığı ve ihtiyaçların karşılanmasının zorunlu olduğu, yasal ve yönetsel olanakların sağlanması ile gerçekleşebilir.

XI. *Strateji Belgesi*, Hak Temelli Çocuk ve Medya Anlayışı bağlamında yeni yapılar ve uygulamalara öncülük edecek; kalıcı ve yaygın programları geliştirme ve bu amaçla bütün yasal ve yönetsel önlemleri alma, ulusal politika ve strateji geliştirme, faaliyet ve eylem planı oluşturma ve uygulama çalışmalarını amaçlamaktadır. Belgede kararlaştırılan amaç, strateji ve eylemlerin zaman ve ölçülebilirlik kıstasları bakımından uygulanması, izlenmesi, denetlenmesi ve sürdürülebilir olması için projelendirilmesi ve koordinasyonu birincil önceliğe sahiptir. Bu yönü ile ortaya konulan *Strateji Belgesi*, Türkiye'nin çocuk ve medya sorunlarına çözüm üretilmesinde ortaya koyduğu iradenin ilk somut ifadesi ve örneğidir.

XII. Çocukların medyanın olumsuz etkilerinden korunması ve olumlu yönlerinden yararlanmalarını sağlamak yalnızca Devlet'in görev ve sorumluluğunda değildir. Çocuk ve Medya konusu yalnızca Devlet değil aynı zamanda küresel bir sorun alanıdır. Çocuk ve

medya ilişkisini Dünya ölçeğinde küresel boyutları ile incelemek ve değerlendirmek ise ilgili tüm paydaşların katılımını gerektirmektedir. Bu amaçlar doğrultusunda 27 Mayıs 2013 tarihinde *Çocuk ve Medya Hareketi* başlatılmıştır ve sürdürülmektedir.

Çocuk ve Medya Hareketi'nin ilk somut örneği 14-15 Kasım 2013 tarihinde İstanbul'da gerçekleşecek *I. Türkiye Çocuk ve Medya Kongresi*'dir. *Çocuk ve Medya Hareketi, Kongre*'nin kararları yanında, *Strateji Belgesi*'nin hayata geçirilmesinde her yaştan bireyin, ailenin ve toplumun, eğitimcilerin ve eğitim kurumlarının, medyanın, Medya Meslek Kuruluşları ve Birliklerinin, Yerel Yönetimlerin, STK'ların örgütlenecek bireyin ve toplumun kendi sözünü söylemesine öncülük edecek sivil bir hareket olarak yoluna devam etmesi halinde başarıya ulaşabilecektir.

Çocuk ve Medya Hareketi'nin en öncelikli amacı ise, *Vizyon ifadesinde yer alan, "...medya okuryazarı bir Türkiye"*dir.

II. VİZYON

I. Türkiye Çocuk ve Medya Stratejisi Türkiye için 2014-2018 yılları arasında yapılması öngörülen Çocuk ve Medya çalışmalarının yönünü belirleyen bir belgedir. *Strateji Belgesi*'nin Vizyonu için Çocuk Hakları kültürü temelinde koruyucu, yetkilendirici-önleyici ve içerik geliştirici bir çerçeve öngörülmüş ve hazırlanmıştır.

Strateji Belgesi, 2014-2018 yılları arasında Çocuk ve Medya sorunlarının çözümü için oluşturulan Stratejik Amaçlar ve Eylemler tüm paydaşların katılımı ile hayata geçebilir.

Çocuk ve Medya vizyonumuz;

“Çocuğa saygı ve Çocuk Hakları kültürü temelinde bir çocuk-medya ilişkisi için; paydaşların sorumluluklarının bilincinde olduğu medya okuryazarı bir Türkiye” olarak ifade edilmiştir.

III. DEĞERLER ve İLKELER

Vizyonumuzu ve politikalarımızı nasıl belirleyeceğimizin arka planını oluşturan değerlerimiz, kararlarımızı şekillendirir ve bize yön veren etik alanı belirler. Belgemizde yer alan ve aşağıda belirtilen vizyon ve politikaların oluşturulma aşamalarında özen gösterilen değerlere ve ilkelere, Strateji Belgesi'nin hayata geçirilme aşamalarında da özen gösterilmelidir.

I. Türkiye Çocuk ve Medya Stratejisi'nde yer alan değer, ölçüt ve ilkeler, çocukla ilgili bütün güncel, değişken uygulama ve düzenlemelerin gerekçesi ve yön belirleyicisi olan Çocuk Hakları'nın değer, ölçüt ve ilkeleridir.

Çocuk ve Medya sorunlarının çözümünde medeniyet ve kültürel değerlerimize, evrensel değerlere, çok kültürlülüğe ve farklılıklara, çocuğa ve demokratik değerlere saygılı bir yaklaşımla hazırlanan bu *Strateji Belgesi* ile Çocuk Dostu Bir Medya düzeni ve medya okuryazarı bir Türkiye'nin gerçekleşmesini amaçlanmaktadır.

“Çocuk Medya Strateji Belgesi” oluştururken dikkate aldığımız Değerler ve İlkelerimiz:

TEMEL ÖLÇÜT: ÇOCUĞUN YÜKSEK YARARININ ÖNCELİĞİ

- Çocukun yüksek yararının önceliği ifadesinden, çocuğun yararını her türlü faydadan daha önemli ve öncelikli görmek ve buna göre davranmak anlaşılmalıdır.

Bu strateji belgesinde yer alan Stratejik Amaçlar ve Eylemler BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin aşağıda belirtilen ilkeleri esas alınarak gerçekleştirilecektir:

- *Çocuk Hakları Kültürü Temelinde, çocuğun öncelikli yüksek yararını gözetmek;*
  - Çocukun yaşam ve sağlığını koruma hakkı
  - Gelişme ve yeteneklerini geliştirme hakkı
  - Korunma ve bakım hakkı
  - Görüşünün alınması ve katılım hakkı
  - Çocuğa karşı her tür ayrımcılığın önlenmesi hakkı
- *Etkileyen ve Etkilenen Tüm tarafların (paydaşların) Çocuk Dostu Bir Medyaya Ulaşmak İçin;*
  - Medeniyet ve kültürel değerlerimize saygılı
  - Evrensel değerlere saygılı
  - Çok kültürlülüğe ve farklılıklara saygılı
  - Şeffaf ve anlaşılır olan
  - Çocuğa ve demokratik değerlere saygılı bir yaklaşım

ÇOCUĞA YAKLAŞIM ve SAYGI:

- **Doğan her çocuk doğası gereği masumdur ve hak sahibi bireydir. Çocuk olma ve çocukluğunu yaşama hakkına sahiptir.**
- **Çocuğa saygı ifadesinden; özellikle kendisiyle ilgili konularda ve süreçlerde görüşlerinin, önerilerinin, taleplerinin ve kendisinden, ailesinden ve vasilerinden kaynaklanan farklılıklarının başta medya olmak üzere tüm paydaşlarca dikkate alınması anlaşılmalıdır.**

ÇOCUK DOSTU MEDYA

- **Çocuk haklarını gözeten bir medya yaklaşımı için etkileyen ve etkilenen tüm tarafların (paydaşların) bu süreçteki rolü önemsenmektedir**

IV. STRATEJİK AMAÇLAR

Stratejik Amaçlar, *I. Türkiye Çocuk ve Medya Stratejisi* için belirlenen Vizyonun belirli bir sürede nasıl ve hangi adımlarla gerçekleşeceğini hedefleyen kavramsal ifadelerdir. *Strateji Belgesi*'ndeki Stratejik Amaçlar, Çocuk ve Medya bağlamında önümüzdeki yıllarda (3-5 yıl) ulaşılmak istenilen düzey ne olmalıdır? Sorusu ışığında tüm paydaşlarca aşağıda sunulduğu gibi ifade edilmişlerdir:

- SA.1. Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin tüm taraflarca bilinirliğini ve benimsenmesini yaygınlaştırmak**
- SA.2. Çocuk haklarına saygılı medya içerikleri ve uygulamaları geliştirmek**
- SA.3. Örgün eğitimin tüm kademelerinde medya okuryazarlığı eğitimini geliştirmek**
- SA.4. Hayat boyu öğrenme sürecinde medya okuryazarlığı becerisini geliştirmek**
- SA.5. Medyada içerik oluşturma, izleme ve denetim süreçlerinde çocuğun katılımını sağlamak**
- SA.6. Farklılıklarına bakılmaksızın tüm çocukların eşitlik ve etik kurallar çerçevesinde uygun temsiline sağlanacağı süreçler geliştirmek.**
- SA.7. Kültürel değerlerimize uygun, çocuk odaklı medya içerikleri ve yapımlar geliştirmek**
- SA.8. Çocuk-Medya ilişkisine yönelik sivil denetim modelleri geliştirmek**
- SA.9. Çocuğun tüm gelişim özelliklerini dikkate alacak şekilde "medyaya yönelik" yasal alt yapıyı geliştirmek**
- SA.10. Aile, çocuk ve eğitimcilerin etkin iletişim kurabileceği, güvenli medya geliştirmek**
- SA.11. Erken dönemden başlayarak çocukta okuma kültürü geliştirmek**
- SA.12. Çocuk ve medya ilişkili araştırma ve uygulama merkezlerini yaygınlaştırmak**

V. PERFORMANS ÖLÇÜTLERİ

Stratejik Amaçlara ilişkin göstergeler, amaçlara ulaşma noktasında başarıyı ölçebilmek amacıyla oluşturulmuştur. 2014-2018 döneminde gerçekleştirilmesi hedeflenen amaçlar ve bu amaçlara ilişkin göstergeler aşağıda Stratejik Amaçlar başlığı altında düzenlenmiştir.

SA.1. Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin tüm taraflarca bilinirliğini ve benimsenmesini yaygınlaştırmak

- Eğitim programlarında artış(%)
- Bilimsel araştırma ve yayın sayısında artış(%)
- Çocuk hakları ile ilgili yayımlanan program içerik sayısında artış(%)
- Çocuk ihmal ve istismarında azalış(%)
- Etkinlik sayısında artış (%)
- ÇHS'nin bilinirliğini artırma yönünde yasalar ve mevzuatlar uyumlu hale getirilen uygulama sayısında artış (%)

SA.2. Çocuk haklarına saygılı medya içerikleri ve uygulamaları geliştirmek

- İçerik üretenlere yönelik sağlanan eğitimdeki artış(%)
- Çapraz ve dönüşebilir medya uygulamalarında artış(%)
- Teşvik sistemleri uygulayan kurum sayısında artış(%)
- Özendirilen iyi uygulama sayısında artış(%)
- Yapılan çalışmaların hedef kitlelere tanıtılmasında artış(%)
- Yapılan içeriklerin izleyici, ziyaretçi ve okur sayısında artış(%)
- Medya kuruluşlarında istihdam edilen çocuk gelişimi uzman sayısında artış (%)

SA.3. Örgün eğitimin tüm kademelerinde medya okuryazarlığı becerisini geliştirmek

- Medya okuryazarlığı dersini alan öğrenci sayısında artış(%)
- Medya okuryazarlığı eğitimi alan eğitici sayısında artış(%)
- Medya okuryazarlığının ilişkilendirildiği program sayısında artış(%)
- Medya okuryazarlığının ilişkilendirildiği eğitim sayısında artış(%)
- İlk, orta ve lise öğretim kurumlarında medya okuryazarlığı ders sayısındaki artış (%)
- Yüksek Öğretim Kurumlarında medya okuryazarlığı ders sayısında artış(%)

SA.4. Hayat boyu öğrenme sürecinde medya okuryazarlığı becerisini geliştirmek

- Medya okuryazarlığı eğitimi almış yetişkin sayısında artış (%)
- Medya okuryazarlığı eğitimi almış aile sayısında artış(%)
- Medya okuryazarlığı eğitimi almış medya çalışanları sayısında artış(%)
- Medya okuryazarlığı eğitimi için kamuda ayrılan bütçede artış(%)
- Medya okuryazarlığı alanında yapılmış bilimsel araştırma ve yayın sayısında artış(%)

SA.5. Medyada içerik oluşturma, izleme ve denetim süreçlerinde çocuğun katılımını sağlamak

- Sürece katılan çocuk sayısında artış(%)
- Etkileşimli medya süreçlerinde ve üretiminde artış(%)
- Medya kuruluşlarındaki “çocuk odak grup” sayısındaki artış(%)
- Sürece katılan farklı gelişim özellikleri gösteren çocuk sayısında artış(%)

SA.6. Farklılıklarına bakılmaksızın tüm çocukların eşitlik ve etik kurallar çerçevesinde uygun temsiline sağlanacağı süreçler geliştirmek.

- Özel gereksinime ihtiyacı olan çocukların saygınlıklarını zedelemeyen temsilde artış(%)
- Zarar ve istismara uğrayan çocukların korunması amacıyla medyadaki temsil sayısının azalması(%)
- Görme ve İşitme engellilere uygun program sayısında artış(%)
- Toplumsal cinsiyet konusunda farkındalık oluşturan program sayısında artış(%)
- Engelli çocuklar için olumlu ayrımcılık içeren, olumlu özellikleri pekiştiren tüm yayınlarda artış(%)
- Devletin engelliler için düzenlenecek program/içerik ve yapımlar için ayırdığı teşvikte artış(%)
- Etik ihlallerinin bulunduğu medya içeriği sayısında azalış(%)
- Çocuklara ilişkin özel ilkeleri olan yayım/yayın kuruluşları sayısında artış(%)

SA.7. Kültürel değerlerimize uygun, çocuk odaklı medya içerikleri ve yapımlar geliştirmek

- Kültürel değerlerin işlendiği medya içeriklerinde artış(%)
- Kültürel değerlerle işlenen medya içeriklerinde artış(%)
- Yerel değerlere yer veren program içerik ve yapım sayısında artış(%)
- Medya kuruluşlarında kültürel değerlere yönelik programlar için ayrılan bütçedeki artış(%)
- Devletin kültürel değerlere yönelik medya programları için ayırdığı teşvikte artış(%)
- Kültürel değerler içeren medya içeriklerine yer veren STK sayılarında artış(%)
- Kültürel değerlerin işlendiği çocukların medya üretimi faaliyetlerindeki artış (%)

SA.8. Çocuk-Medya ilişkisine yönelik sivil denetim modelleri geliştirmek

- Ebeveyn izleme oluşumlarındaki artış(%)
- Ebeveynlerin denetledikleri program sayısında artış (%)
- Ebeveyn izleme oluşumlarında yer alan birey sayısında artış (%)
- Denetleme kuruluşlarına yapılan geribildirim sayısında artış(%)
- Oluşturulan model sayısında artış(%)

SA.9. Çocuğun tüm gelişim özelliklerini dikkate alacak şekilde “medyaya yönelik” yasal alt yapıyı geliştirmek

- ÇHS’ne uyumlu hale getirilen mevzuat sayısında artış(%)
- Ulusal ve Uluslararası endekslerde ülke düzeyinde artış (%)

SA.10. Aile, çocuk ve eğitimcilerin etkin iletişim kurabileceği, güvenli medya geliştirmek

- Geliştirilen güvenli medya sayısında artış(%)
- Etkin kullanılan forum ve katılımcı sayısında artış(%)

SA.11. Erken dönemden başlayarak çocukta okuma kültürü geliştirmek

- Okul öncesine çocuklarına yönelik basılan kitap sayısındaki artış(%)
- Okul öncesine çocuklarına yönelik satılan kitap sayısındaki artış(%)
- İlkokul çocuklarına yönelik basılan kitap sayısındaki artış(%)
- İlkokul çocuklarına yönelik satılan kitap sayısındaki artış(%)
- Ortaokul çocuklarına yönelik basılan kitap sayısındaki artış(%)
- Ortaokul çocuklarına yönelik satılan kitap sayısındaki artış(%)
- Lise çocuklarına yönelik basılan kitap sayısındaki artış(%)
- Lise çocuklarına yönelik satılan kitap sayısındaki artış(%)
- Çocuk edebiyatına yönelik süreli yayın sayısındaki artış(%)
- Okuma kültürü kazandırmaya yönelik etkinlik sayısında artış(%)
- Çocukta okuma kültürüne yönelik bilimsel araştırma sayısında artış(%)
- Çocukların ürettiği yazılı ürün sayısındaki artış (%)
- Okuma kültürünü geliştirmek için faaliyetlere katılan öğretmen sayısında artış(%)
- Çocuklara okuma kültürü kazandırılmasına yönelik program içerik ve yapım sayısındaki artış(%)
- Seçmeli okuma becerileri dersi alan öğrenci sayısında artış(%)
- Öğretmen yetiştiren kurumlarda okuma kültürünü geliştirmeye yönelik ders sayısındaki artış(%)
- Kütüphanelere kayıtlı birey sayısında artış(%)
- Kütüphanelerin kullanıcı birey sayısında artış(%)

SA.12. Çocuk ve medya ilişkili araştırma ve uygulama merkezlerini yaygınlaştırmak

- Araştırma ve uygulama merkezleri sayısında artış(%)
- Araştırma ve yayın sayısında artış(%)
- Araştırma ve yayın sayısındaki artışı teşvik edici faaliyetlerde artış(%)
- Geliştirilen uygulama modellerinde artış(%)

VI. EYLEM PLANLARI

Stratejiler, Stratejik Amaçlara ulaşmada yöntem, yaklaşım ve politikaların; Eylemler ise faaliyet ve projelerin genel ifadesidir. *I. Türkiye Çocuk ve Medya Stratejisi ve Uygulama Planı 2014-2018* belgesinin Eylemleri, belirlenen Stratejik Amaçlarla ilişkilendirilerek verilmiştir.

“Oluşturulan stratejik amaçlara ulaşabilmek için neler yapılmalı?” Sorusunun cevabı olarak oluşturulan Uygulama Planı aşağıda tablolar halinde verilmiştir. Tabloda yer alan “**Sorumlu Kurum/Kuruluş**” başlığı altında yer alan kurum/kuruluşlar ifade edilen eylemin ana sorumlusu olarak öngörülmüş olup, “**İlgili Kurum/Kuruluş**” başlığı altında yer alan kurum/kuruluşların sorumlu kurum/kuruluşa destek vermesi beklenmektedir.

Eylem Planı Tablosu; “Eylemin Adı”, “Eylem Türü (E:Eylem, P:Proje, S:Strateji)”, “Sorumlu Kurum/Kuruluş”, “İlgili Kurum/Kuruluş” ve “Süre (Kısa: 1 yıla kadar, Orta: 3 yıla kadar, Uzun: 3 yıldan fazla)” bilgilerini içermektedir .

SA.1. Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin tüm taraflarca bilinirliğini ve benimsenmesini yaygınlaştırmak

EYLEM/PROJE/STRATEJİ TANIMI	TÜRÜ	SORUMLU KUR.	İLGİLİ KURULUŞLAR	SÜRE
1.Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi'nin hayata geçirilmesi	Proje	ASPB	MEB, ADALET BAK. ÇSGB, İçişleri Bak. Kalkınma Bak.GSBak, Sağlık Bak., Dışişleri Bakanlığı, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü (Koord.), Üniversiteler	Uzun
Kamu Spotları hazırlanması	Proje	ASPB	RTÜK,İlgili Bakanlıklar, TRT, İlgili STK'lar,Üniversiteler	Kısa
Çocuk Hakları'nın bilinirliği ile ilgili durum tespit çalışması yapılması	Proje	ASPB	Üniversiteler, TÜBİTAK, TÜİK	Orta
İletişim Fakültelerine Çocuk Hakları odaklı habercilik ve yayıncılık derslerinin programa dahil edilmesi	Eylem	YÖK	Üniversiteler, ÇSGB, Medya Meslek Kur.	Orta
Öğretmen yetiştiren kurumlarda Çocuk Hakları eğitimine yönelik derslere yer verilmesi	Eylem	YÖK	Üniversiteler	Orta
Okul öncesinden itibaren tüm kademelerdeki müfredatın Çocuk Hakları'na uyumlu hale getirilmesi	Eylem	MEB	Üniversiteler	Orta
Medya'da Çocuk Hakları'na yönelik hizmet içi eğitimler düzenlenmesi	Eylem	RTÜK,BYEGM	Üniversiteler, Medya Meslek Kur., Medya Meslek Birlikleri	Kısa
Medya'da Çocuk Hakları odaklı programlar oluşturulması	Eylem	RATEM/TVYD	Medya Meslek Kur., Medya Meslek Birlikleri, Üniversiteler, STK'lar	Kısa
Sosyal medyada Çocuk Hakları konusunda kampanyalar düzenlenmesi	Eylem	BTK	İgili kamu kurum/kuruluşları, STK'lar, Basın İlan Kurumu	Kısa

SA.2. Çocuk Haklarına saygılı medya içerikleri ve uygulamaları geliştirmek

EYLEM/PROJE/STRATEJİ TANIMI	TÜRÜ	SORUMLU KUR.	İLGİLİ KURULUŞLAR	SÜRE
Medya'da içerik üretenlere Çocuk Hakları'na yönelik hizmet içi eğitimler düzenlenmesi	Eylem	RTÜK,BYEGM	Üniversiteler, Medya Meslek Kur., Medya Meslek Birlikleri	Kısa
Çocuk Hakları'na saygılı medya yapımlarının ödüllendirilmesi	Eylem	RTÜK/BYEGM	İletişim Fakülteleri, Medya Meslek Kuruluşları	Orta
Farklı gelişim özellikleri gösteren çocuklara yönelik programların hazırlanması	Eylem	Üniversiteler	ASPB, YÖK, Gençlik ve Spor Bakanlığı	Orta
Çocuk Hakları odaklı çocuk muhabirliği ve programcılığı eğitimlerinin düzenlenmesi	Eylem	Üniv.(İletişim Fak)	RTÜK,BYEGM, Anadolu Ajansı, Basın İlan Kurumu, Medya Meslek Kuruluşları	Orta
Medya profesyonellerine Çocuk Hakları odaklı habercilik eğitimlerinin verilmesi	Eylem	Üniv.(İletişim Fak)	BYEGM, Anadolu Ajansı, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Kısa

SA.3. Örgün eğitimin tüm kademelerinde medya okuryazarlığı eğitimini geliştirmek

EYLEM/PROJE/STRATEJİ TANIMI	TÜRÜ	SORUMLU KUR.	İLGİLİ KURULUŞLAR	SÜRE
Seçmeli medya okuryazarlığı ders programının güncelleştirilmesi	Eylem	MEB/RTÜK	Üniversiteler,BYEGM, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Kısa
Medya okuryazarlığının ilgili ders programlarıyla ilişkilendirilmesi	Eylem	MEB/RTÜK	Üniversiteler,BYEGM, Medya Meslek Kuruluşları	Orta
Öğretmen yetiştiren kurumların lisans ve lisansüstü programlarına medya okuryazarlığı eğitiminin dahil edilmesi	Eylem	YÖK	MEB,Üniversiteler, RTÜK, BYEGM	Orta
Okullarda medya okuryazarlığı günlerinin-haftalarının düzenlenmesi	Eylem	MEB	Üniversiteler, RTÜK, BYEGM	Kısa
Medya okuryazarlığı eğitimine yönelik öğretim teknolojileri ve materyellerin oluşturulması	Proje	MEB (TTK)	RTÜK, BTK, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri, Üniversiteler, BYEGM	Orta
Medya okuryazarlığı eğitimi araştırma ve uygulama merkezlerinin kurulması	Proje	Üniversiteler	MEB, RTÜK, BYEGM, Medya Meslek Kuruluşları	Orta
Medya okuryazarlığı konusunda eğiticilerin eğitilmesi	Eylem	MEB	Üniversiteler,RTÜK, BYEGM, Medya Meslek Kuruluşları	Orta
Medya okuryazarlığı becerilerine yönelik ölçeklerin oluşturulması	Proje	Üniversiteler	TÜBİTAK, MEB, RTÜK, TÜİK, Medya Meslek Kuruluşları	Uzun
Medya okuryazarlığı eğiticilerine yönelik eğitim içeriklerinin tasarlanması	Proje	Üniversiteler	MEB,RTÜK, Medya Meslek Kuruluşları,BYEGM	Orta

SA.4. Hayat boyu öğrenme sürecinde medya okuryazarlığı becerisini geliştirmek

EYLEM/PROJE/STRATEJİ TANIMI	TÜRÜ	SORUMLU KUR.	İLGİLİ KURULUŞLAR	SÜRE
Ebeveynlere yönelik medya okuryazarlığı eğitimi verilmesi	Eylem	ASPB/MEB	Aile ve Sosyal İşler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler, Üniversiteler, Medya Meslek Kuruluşları, RTÜK, BYEGM	Kısa
Yetişkinlere yönelik medya okuryazarlığı eğitimi verilmesi	Eylem	ASPB/MEB	Yerel Yönetimler, Üniversiteler, Medya Meslek Kuruluşları, RTÜK, BYEGM	Orta
Medya çalışanlarına yönelik medya okuryazarlığı eğitimi verilmesi	Eylem	ASPB/MEB	Yerel Yönetimler, Üniversiteler, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri, RTÜK, BYEGM, Anadolu Ajansı	Orta
Toplumda medya okuryazarlığı bilinci kazandırmaya yönelik çalışmalar yapılması	Proje - Eylem	STK	Yerel Yönetimler,	Orta

SA.5. Medyada içerik oluşturma, izleme ve denetim süreçlerinde çocuğun katılımını sağlamak

EYLEM/PROJE/STRATEJİ TANIMI	TÜRÜ	SORUMLU KUR.	İLGİLİ KURULUŞLAR	SÜRE
Sürece katkıda bulunacak çocuk odak gruplarının oluşturulması	Proje - Eylem	RATEM/TVYD	Medya Meslek Grupları, STK'lar, İlgili Medya Kuruluşları	Kısa
Medya yapım süreçlerine çocuk katılımının sağlanması	Eylem	RATEM/TVYD	İlgili Medya Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Kısa
Medya denetim süreçlerine çocuk katılımının sağlanması	Eylem	RATEM/TVYD	İlgili Medya Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri, STK'lar	Kısa
Medyada içerik oluşturma süreçlerine katılımlarına ilişkin çocuklara eğitim verilmesi	Proje	Üniversiteler	MEB, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri, Medya Kuruluşları	Kısa
Medyada denetim süreçlerine katılımlarına ilişkin çocuklara eğitim verilmesi	Eylem	Üniversiteler	MEB, RTÜK, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Kısa
Örnek uygulama ve modellerin geliştirilmesi	Proje	Üniversiteler	Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri, TÜBİTAK, RTÜK	Orta
Konuya ilişkin mevzuat düzenlemesi yapılması	Eylem	RTÜK/BYEGM	Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri, TİB, RÖK, Basın İlan Kurumu	Kısa
Çocukların kendi oluşturduğu ve içinde yer aldığı medya izleme ve denetim modellerinin geliştirilmesi	Proje	MEB	STK'lar, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri, RTÜK, BYEGM	Orta

SA.6. Farklılıklarına bakılmaksızın tüm çocukların eşitlik ve etik kurallar çerçevesinde uygun temsilinin sağlanacağı süreçler geliştirmek

EYLEM/PROJE/STRATEJİ TANIMI	TÜRÜ	SORUMLU KUR.	İLGİLİ KURULUŞLAR	SÜRE
Medya denetçiliği modelinin geliştirilmesi	Proje	RTÜK/BYEGM	Üniversiteler, STK'lar, Medya Meslek Kuruluşları , Medya Meslek Birlikleri	Orta
Televizyon programlarında altyazı uygulamalarının yaygınlaştırılması	Eylem	Medya Meslek Kuruluşları	ASPB , Medya Kuruluşları,	Kısa
Yerli filmlerde işitme engelliler için altyazı uygulamalarının yaygınlaştırılması ve teşvik edilmesi	Eylem	Kültür ve Turizm Bak.	ASPB , Sinema Yapımcıları, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Kuruluşları	Kısa
Görme engellilere yönelik özel olarak seslendirilmiş yapımların gerçekleştirilmesi	Proje - Eylem	Kültür ve Turizm Bak.	ASPB , Sinema Yapımcıları, Medya Meslek Kuruluşları, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Kısa
Gelişim farklılıkları olan çocukları dikkate alan medya ürünlerinin geliştirilmesi	Proje	Medya Meslek Kuruluşları	Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Medya Yapımcıları	Orta
Güç koşullardaki ve özel gereksinimli çocukların varlığını istismar etmeden gösteren ve uygun temsilini sağlayacak yayınlar için düzenlemeler yapılması	Proje - Eylem	ASPB	MEB, RTÜK, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Medya Meslek Kuruluşları	Orta
Aile, çocuk ve eğitimcilerden oluşan medya etik kurallarının yapılandırılması	Eylem	STK'lar	Aile ve Sosyal İşler Genel Müdürlüğü, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Orta
Sesli betimleme ve işitme engelliler için altyazı-işaret dili gibi uygulamalara teşvik verilmesi ve vergi indirimi ve konu ile ilgili yasal düzenleme yapılması	Eylem	Maliye Bak.	ASPB, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, RTÜK	Kısa

SA.7. Kültürel değerlerimize uygun, medya içerikleri ve yapımlar geliştirmek

EYLEM/PROJE/STRATEJİ TANIMI	TÜRÜ	SORUMLU KUR.	İLGİLİ KURULUŞLAR	SÜRE
Çocuklar için geleneksel ve tarihi kahramanların anlatıldığı yapımların oluşturulması	Proje	Kültür ve Turizm Bak.	ASPBM, MEB, Medya Kuruluşları, TRT Çocuk	Orta
Geleneksel çocuk oyunlarının öğretildiği yapımların oluşturulması	Proje	Kültür ve Turizm Bak.	Medya Kuruluşları, TRT Çocuk	Orta
Geleneksel çocuk kültürüne yönelik yapımların hazırlanması	Proje	Kültür ve Turizm Bak.	Medya Kuruluşları, TRT Çocuk	Orta
Milli sanatlar ve zanaatların anlatıldığı çocuk yapımlarının oluşturulması	Proje	Kültür ve Turizm Bak.	Medya Kuruluşları, TRT Çocuk	Orta
Çocuklara yönelik yapımlarda dilin yalın ve doğru kullanılmasına yönelik iyi örneklerin özendirilmesi	Eylem	TDK	Medya Kuruluşları, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Kısa
Çocuklara yönelik yapımlarda kültürel değerlere yer veren programların özendirilmesi	Eylem	Kültür ve Turizm Bak.	Medya Kuruluşları	Kısa
Kültürel değerlerimizin işlendiği medya içerikleri üreten yapımcılara vergi indirimi ile ilgili teşvik oluşturulması	Eylem	Maliye Bak.	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Medya Yapımcıları	Orta
Canlandırma tekniği ile üretimi teşvik için mevzuat düzenlemesi yapılması	Eylem	Maliye Bak.	Medya Yapımcıları	Orta
Çocuklara yönelik programlardaki yerli yapımların oranının artırılması amacıyla yasal alt yapının hazırlanması	Eylem	RTÜK/BYEGM	Medya Kuruluşları	Kısa
Çocuklara yönelik medya içerikleri ve reklamlarda kültürel değerlerin istismarını önleyici mekanizmalar oluşturulması	Proje	Gümrük ve Tic. Bak.	Reklam Özdenetim Kurulu, Reklam Verenler	Orta
Yerel çocuk kültürüne özgü yapımların özendirilmesi	Eylem	Medya Kuruluşları	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Aile ve sosyal İşler Genel Müdürlüğü, Medya Meslek Kuruluşları	Orta

SA.8. Çocuk-Medya ilişkisine yönelik sivil denetim modelleri geliştirmek

EYLEM/PROJE/STRATEJİ TANIMI	TÜRÜ	SORUMLU KUR.	İLGİLİ KURULUŞLAR	SÜRE
Ebeveyn medya izleme modellerinin geliştirilmesi	Proje	STK	Üniversiteler, RTÜK, BEYGM, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Orta
Medya-Çocuk ilişkisine yönelik denetim raporlarının kamu oyu ile paylaşılması	Eylem	RTÜK	BYEGM,Emniyet Gn. Md., Adalet Bak. TÜİK, Medya Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Kısa
Etkin izleyici süreçleri için Çocuk ve Medya Hareketi'nin örgütlenmesi	Proje	STK	Yerel Yönetimler, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Kısa
Çocuk ve Medya İzleme Kurulu'nun oluşturulması	Proje	STK	Yerel Yönetimler, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Kısa
Çocuklarda şiddet eylemi ve saldırganlık içgüdüsünü özendirilen programların neler olabileceğinin bilimsel olarak araştırılması ve belirlenen ölçütlere göre önceden denetlenmesi amacıyla düzenlemelerin yapılması ve modellerin geliştirilmesi	Proje	ASPB	İçişleri Bakanlığı, MEB, STK'lar, RTÜK, BTK, Üniversiteler	Orta
İzleyici Temsilciliği ve Birlikte Denetim vb. modellerin geliştirilmesi	Proje	RTÜK	BYEGM, RATEM, TVYD, Yerel Yönetimler, Medya Meslek Birlikleri, Medya Meslek Kuruluşları,	Orta

SA.9. Çocuğun tüm gelişim özelliklerini dikkate alacak şekilde “medyaya yönelik” yasal alt yapıyı geliştirmek

EYLEM/PROJE/STRATEJİ TANIMI	TÜRÜ	SORUMLU KUR.	İLGİLİ KURULUŞLAR	SÜRE
Medyada çalışan çocuklarla ilgili yasal düzenlemelerin yapılması	Eylem	ÇSGB	Kültür ve Turizm Bak. MEB, RTÜK, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Kısa
Çocukların yer aldığı ve çocuklara yönelik reklam-tanıtım programları ile ilgili etkin denetimlerin yapılması	Eylem	Gümrük ve Tic. Bak.	RTÜK, Reklam Özdenetim Kurulu, İlgili STK'lar, Reklam Verenler, Basın İlan Kurumu	Kısa
İnternet kafelerle ilgili içerik ve yasal düzenlemenin geliştirilmesi	Proje	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	İçişleri Bakanlığı, BTK,	Kısa
Baz istasyonları ile ilgili yasal düzenlemelerin uluslararası standartlara uyumlandırılması	Eylem	Sağlık Bakanlığı,	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	Kısa
Çocukların yeni medyadaki siber zorbalık, pornografi, kumar vb olumsuz içeriklerden korunması ve yeni bilişim suçlarının tanımlanmasına yönelik çalışmaların yapılması	Proje	Adalet Bakanlığı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, RTÜK, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, TİB	Orta
Çocukların beslenme alışkanlıkları gibi sağlıklı büyümelerini olumsuz etkileyecek reklam ve benzeri medya içeriklerini düzenleyecek modellerin geliştirilmesi	Proje	Sağlık Bakanlığı	ASPB, RTÜK, Tarım, Gıda Hayvancılık Bakanlığı, RÖK	Orta
‘Ekran kuşağı’ nın ekran bağımlılığını önleyecek eğitim modellerinin geliştirilmesi	Proje	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	RTÜK, Sağlık Bakanlığı, MEB, BTK, Üniversiteler , STK	Orta
Türkiye Çocuk ve Medya Yasası’nın hazırlanması	Proje	ASPB	Ulaştırma , Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, MEB, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, ÇSGB, RTÜK, BYEGM, ÇHGM, Üniversiteler, RÖK, BTK, MMB, MMK, TİB	Orta

SA.10. Aile, çocuk ve eğitimcilerin etkin iletişim kurabileceği güvenli medya geliştirmek

EYLEM/PROJE/STRATEJİ TANIMI	TÜRÜ	SORUMLU KUR.	İLGİLİ KURULUŞLAR	SÜRE
İlgili kamu ve özel kurum/kuruluşlarının çocuklara yönelik internet siteleri oluşturması	Eylem	ASPB	Ulaştırma Bak(BTK), Aile ve Sosyal İşler Genel Müdürlüğü, Özel Sektör, Üniversiteler, TİB	Kısa
Eğitici ve eğlendirici sosyal medya uygulamalarına aile ve çocukların erişimine yönelik iletişim ağının oluşturulması	Proje	MEB	ASPB, RTÜK, BTK, TİB	Kısa
Güvenli medyanın özendirilmesi ve ödüllendirilmesi	Eylem	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	RTÜK, BYEGM, BTK, TİB	Kısa
Ebeveyn kontrol bandı modellerinin oluşturulması	Proje	RTÜK	STK'lar, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Orta
Çocuklara özel verilere ait (fotoğraf ve görüntüleri gibi) koruma kurallarının ve modellerinin geliştirilmesi	Proje	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Adalet Bakanlığı	İlgili Kamu Kurumları, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Orta
Çocukların yer aldığı medya içeriklerine yönelik düzenlemelerin yapılması	Eylem	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	RTÜK, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri, BYEGM	Orta
Yayın yapma hakkına sahip kamu ve özel yayın kuruluşlarının hazırladığı programlar için ebeveynlerin öneride bulunması amacıyla medya kuruluşlarında Çocuk ve Medya Kurulu'nun oluşturulması	Proje	STK	Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri,	Orta
Medyanın çocuk programları hakkında ailenin bilgilendirilmesi amacıyla modellerin geliştirilmesi	Proje	ASPB-STK	Medya Meslek Birlikleri, Medya Meslek Kuruluşları, Üniversiteler	Orta
Akıllı işaretler'in etkin kullanılması ve uygulanması için proje geliştirilmesi	Proje	RTÜK	MEB, RATEM, TVYD, Medya Meslek Birlikleri	Kısa

SA.11. Erken dönemden başlayarak çocukta okuma kültürü geliştirmek

EYLEM/PROJE/STRATEJİ TANIMI	TÜRÜ	SORUMLU KUR.	İLGİLİ KURULUŞLAR	SÜRE
Okuma Kültürü programı hazırlanması	Proje	MEB(TTK)	Üniversiteler	Orta
Okumaya yönelik ülke ölçekli kampanyaların gerçekleştirilmesi	Eylem	MEB	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yerel Yönetimler, STK'lar,Üniversiteler	Kısa
Medyada okuma kültürünü özendirici yapımların oluşturulması	Proje	Medya Kuruluşları	Medya Yapımcıları	Kısa
Yapımlarda okuma kültürünü özendirici kamu spotları oluşturmak	Eylem	RTÜK/BYEGM	Medya Kuruluşları	Kısa
Çocukların okuduklarını anlamalarına yönelik tarama çalışmalarının sınıf ve Türkçe öğretmenlerinin eğitim programına yansıtılması	Proje	MEB	Üniversiteler	Orta
Çocuk yayın ve yayımlarında KDV'nin kaldırılması	Eylem	Maliye Bak.	ASPB, RTÜK, BYEGM	Kısa

SA12. Çocuk ve medya ilişkili araştırma ve uygulama merkezleri yaygınlaştırmak

EYLEM/PROJE/STRATEJİ TANIMI	TÜRÜ	SORUMLU KUR.	İLGİLİ KURULUŞLAR	SÜRE
Çocuk ve medya ilişkili araştırma ve uygulama merkezleri açılması	Proje	YÖK	MEB,RTÜK, BYEGM, Üniversiteler, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Orta
Çocuk ve medya temalı araştırma projeleri yapılması	Proje	Üniversiteler	ASPB, MEB, TÜBİTAK, TÜİK, RTÜK, BTK, Medya Meslek Kur.	Orta
Türkiye Çocuk ve Medya Haritası'nın hazırlanması	Proje	Üniversiteler	ASPB, MEB, Kalkınma Bakanlığı (TÜİK), Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Üniversiteler, RTÜK, BYEGM, TÜBİTAK	Uzun
Çocuk ve medya konusunda uluslararası araştırma ve uygulama merkezleri ile işbirliği yapılması	Eylem	Üniversiteler	BYEGM, RTÜK, Anadolu Ajansı, Medya Meslek Kuruluşları, Medya Meslek Birlikleri	Orta
Çocuk ve medya odaklı projelerin ödüllendirilmesi	Eylem	Medya Meslek Kuruluşları	RTÜK, BYEGM, Basın İlan Kurumu, TÜBİTAK, STK'lar, Üniversiteler	Kısa
Farklı yaş gruplarındaki çocuklar üzerinde medya kullanım biçimi ve içeriklerinin kısa ve uzun vadeli etkilerinin araştırılması ve çözüm odaklı modellerin geliştirilmesi	Proje	Sağlık Bakanlığı	MEB; Üniversiteler, STK'lar.	Orta

VII. SONUÇ

Çocuk ve Medya ilişkisinde ortaya çıkabilecek olumsuzluklara karşı çocuklarımızı korumak ve olumlu yönlerinden en üst düzeyde yararlandırılmasını sağlamak ve çocukların medyayı kötü kullanımını önlemek amacıyla oluşturulan *I. Türkiye Çocuk ve Medya Strateji ve Uygulama Planı 2014-2018* belgesine sözkonusu ilişkiden etkilenebilecek tüm taraflar katkı sağlamıştır. Katılıma davet edilen tüm paydaşların büyük bir heyecanla ve istekle katkı sağladıkları belgenin hayata geçirilmesi noktasında karar vericilerin ve uygulayıcıların, yürütmenin ve de yürütmenin yönetiminde ve kontrolündeki Kamu Kurum ve Kuruluşlarının, aynı istek ve heyecanla davranmaları, belgede yer alan amaçların ve politikaların hayata geçirilmesini kolaylaştıracaktır.

Strateji Belgesi'ni sahiplenecek kurum/kuruluşun görevi belgede yer alan Stratejik Amaçlarla Eylem Planlarının hayata geçirilme noktasında sorumlu ve ilgili kurum/kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak ve aynı zamanda oluşturulacak "*İzleme ve Denetim*" mekanizmaları çerçevesinde izleme işlevini ve fonksiyonu görevini de üstlenmek olmalıdır. İzleme işlevinin fonksiyonunun belgemizde yer alan "*Performans Ölçütleri*" ile, yine belgemizde yer alan politikalarımızın oluşturulma noktasında önemle vurgulanan "*Değerler ve İlkeler*"e uygunluğu göz önünde bulundurularak gerçekleştirilmesi önemle önerilir.

Strateji belgelerinin sadece oluşturulması değil, sürecin etkin ve verimli bir şekilde yaşanması ve oluşturulan politikaların hayata geçirilmesi çok önemlidir. Bu nedenle paydaşların katılımıyla ilk adımı gerçekleştirilen *I. Türkiye Çocuk ve Medya Strateji ve Uygulama Planı 2014-2018* belgesinin ikinci ve son adımı olan uygulama aşamasının da aynı kararlılıkla sürdürülmesi gerekir.

Strateji Belgesi Hükümete sunulduktan sonra koordinasyonundan sorumlu olacak Bakanlığın ve ilgili biriminin belirlenmesi ise en önemli birinci adım olacaktır.

EK 1

SEÇİLMİŞ KAYNAKÇA

I. ULUSLARARASI SÖZLEŞME VE KILAVUZLAR

18 yaşından Küçük Çocuklar ve Gençlerle ilgili Etik Kurallar Çerçevesinde Habercilik için İlkeler ve Kılavuzlar (İngilizce)

Avrupa Birliği Temel Hakları Şartı, 13-14 Ekim 2000

Avrupa Birliği Çocuk Hakları Alanında Avrupa Birliği Programı (15 Şubat 2011)

Avrupa Birliği Çocuk Haklarının Korunması ve Gelişimi Rehberi (2007)

Avrupa Birliği Çocuk Hakları Programı (15 Şubat 2011)

Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve Suistimalden Korunmasına Dair Sözleşme

Avrupa Konseyi Çocukların Şiddete Karşı Korunmasına İlişkin Bütüncül Ulusal Stratejilere Dair Politika Rehberi

Avrupa Konseyi Değiştirilmiş Sınır Ötesi Televizyon Konvansiyonu ve Açıklayıcı Raporu

Avrupa Sınır ötesi Televizyon Sözleşmesi

Avrupa Sosyal Şartı

Avrupa Sosyal Şartı'na Ek Protokol

Avrupa Sosyal Şartı, Strazburg, 3 Mayıs 1996 (Gözden Geçirilmiş)

BM Bin Yıl Bildirgesi (Çocuklara Uygun Bir Dünya Bildirgesi), 8 Eylül 2000

BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme

BM Çocuk Hakları Sözleşmesine Ek Protokoller

- 2.1.a Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisi ile ilgili İhtiyari Protokol
- 2.1.b Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil olmaları Konusundaki İhtiyari Protokol
- 2.1.c Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi
- 2.2 Engellilerin İnsan Haklarına Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesi
- 2.3 BM Acil Durumlarda ve Silahlı Çatışma Halinde Kadınların ve Çocukların Korunmasına İlişkin Bildirisi
- 2.4 BM Çocuk Hakları Komitesi'nin Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'ye İlişkin Genel Yorumları 2001-2006 (ICC)

BM Çocuk Hakları Sözleşmesine Ek Protokoller

BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin Uygulanabilmesi İçin Strateji

BM Çocuk Hakları Komitesi İkinci ve Üçüncü Türkiye İlerleme Raporu'na İlişkin Türkiye Gözlem Raporu (15 Haziran 2012)

BM Çocuk Hakları Komitesi'nin İkinci ve Üçüncü Birleştirilmiş Türkiye İlerleme Raporu İle İlgili Sorularına Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Verdiği Cevaplar (1 Mart 2012)

BM Çocuk Hakları Sözleşmesi 2. ve 3. Birleştirilmiş Ülke Raporu / Türkiye (2001-2006)

BM Çocuk Hakları Komitesi'nin Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'ye İlişkin Genel Yorumları (2001-2006), Ankara, Uluslararası Çocuk Merkezi Yayınları, Nisan 2006

BM Çocuk Hakları Komitesi'nin Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'ye İlişkin Genel Yorumları (2008), Ankara, Uluslararası Çocuk Merkezi Yayınları, Şubat 2006

BM Çocuk Hakları Komitesi Altmışınçı Oturum 26 Mayıs-15 Haziran 2012

BM Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi

BM Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi

BM Sosyal Gelişme ve Kalkınma Bildirgesi, 11 Aralık 1969

BM Suçun Çocuk Mağdurları ve Tanıkları İçin Adalet Kılavuzu

BM Uluslar arası Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi, 3 Ocak 1976

Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi, 25 Ocak 1996

Çocuk Hakları ve Medya: Gazeteciler için Kılavuz, Uluslar arası

Engellilerin İnsan Haklarına Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesi

Gazeteciler Federasyonu; Medya ve Özel Koruma Gereksinimi Olan Çocuklar için (iç belge) (İngilizce)

İrk Temelinde Her Tür Ayrımcılığın Önlenmesine İlişkin Uluslar arası Sözleşme, 1965

Medya ve Çeşitlilik Kılavuzu-Çocuk

a) BBC Çocuk Koruma Politikası

b) BBC Çocuklarla Çalışma Kılavuzu

Medya ve Çocuk Hakları (İngilizce)

Özgürlüğünden Yoksun Bırakılmış Çocukların Korunmasına İlişkin BM Kuralları (Havana Kuralları),14 Aralık 1990

Özürlü Kişilerin Önündeki Fırsatların Eşitlenmesine İlişkin Standart Kurallar, 20 Aralık 1993

II. SEÇİLMİŞ TÜRKÇE KAYNAKÇA

Acar, H. (2012). X. Beş Yıllık Kalkınma Planı Çocuk Özel İhtisas Komisyonu Üçüncü Ön Raporu (23 Ekim 2012).

Akyüz, E. (2010). Çocuk Hukuku Çocukların Hakları ve Korunması Ankara: Pegem Akedemi.

Altun, A. (2010). Medya Okuryazarlığının Sosyal Bilgiler Programıyla İlişkilendirilmesi ve Öğretimi. *Yayımlanmamış Doktora Tezi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

AVCI, N. (1990). Kitle Kültürü / Enformatik Cehalet. İstanbul: Rehber Yayınları.

Avrupa Konseyi (2008). Çocuklar İçin ve Çocuklarla Birlikte Bir Avrupa İnşası 2009-2011 Stratejisi. www.cocukvakfi.org.tr/Rapor/a_1.doc, erişim: 28.08.2013

Alankuş, S. (2007). Çocuk Odaklı Habercilik. İstanbul: IPS İletişim Vakfı Yayınları.

Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı (2009). Dördüncü Özürlüler Şûrası-İstihdam-Komisyon Raporları ve Genel Kurul Görüşmeleri – (16-20 Kasım 2009). Ankara: Özürlüler İdaresi Başkanlığı Yayınları.

Batmaz, V. ve Aksoy, A. (1995). Türkiye’de Televizyon ve Aile. Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.

Birleşmiş Milletler (2001). BM Çocuk Hakları Komitesi I. Ulusal Raporu. <http://www.cocukvakfi.org.tr>, erişim: 28.08.2013

Buckingham, D. (2009). Media Education Literacy Learning and Contemporary Culture. Cambridge: Polity Press.

Çakmak, E.(2010).” İngiltere ve Türkiye’deki İlköğretim Medya Okuryazarlığı Eğitimi program ve Uygulamalarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi”. *Yayımlanmamış Doktora Tezi*. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi (WALD) / (1997). Çocuk Hakları ve Yerel Yönetim. İstanbul: WALD Yayınları.

Eğitim Reformu Girişimi (2011). Eğitim İzleme Raporu 2010, http://erg.sabanciuniv.edu/sites/erg.sabanciuniv.edu/files/EIR2010_izleme%20raporu.pdf, erişim: 28.08.2013.

Flowers, N. (2010). Pusulacık-Çocuklar İçin İnsan Hakları Kılavuzu (çev. Metin Çulhaoğlu). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Gamble – Payne, K. ve Özkan, R. Ö. (2010). Türkiye’de Çocuk Katılımı Ulusal Stratejisi İçin Çerçeve Dokümanı. SHÇEK – UNİCEF.

Girgin, A. (2002). Uluslar arası İletişim / Haber Ajansları ve A.A. İstanbul: DER Yayınları.

Gülan, A. Şirin, M.R., M.C. (2011) I. Türkiye Çocuk Hakları Kongresi Yetişkin Bildirileri Kitabı 1-21 Çocuk Vakfı Yayınları: İstanbul

Hodgkin, R. ve Newell, P. (1998). Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (Uygulama El Kitabı). Ankara: UNİCEF Türkiye Temsilciliği Yayınları.

İçel, K. (2001). Kitle Haberleşme Hukuku / Basın Radyo-Televizyon Sinema İnternet. İstanbul: Beta Yayınları.

İnceoğlu, Y. ve Akıner, N. (2008). Medya ve Çocuk Rehberi / İletişim Araçları İçin Rehber Kitap. İstanbul: Eğitim Kitabevi Yayınları.

İstanbul Barosu (1995). İstanbul Barosu Çocuk Hakları Günleri (17-18 Kasım 1995). İstanbul: İstanbul Barosu Yayınları.

Keane, J. (1991). Medya ve Demokrasi. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı (KEDV) (2006). Erken Çocuklukta Farklılıklara Saygı Eğitimi El Kitabı. İstanbul: Kadın Emeğini Değerlendirme Yayınları.

Kalkınma Bakanlığı (2012). Onuncu Kalkınma Planı Çalışmaları Öncesi Mevcut Durum Değerlendirmesi Raporu.

Kalkınma Bakanlığı (2013) Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı 2014-2018 (2 Temmuz 2013)

Menda, E. ve diğerleri (2013). Engelsiz Türkiye İçin: Yolun Neresindeyiz?/Mevcut Durum ve Öneriler. İstanbul: Sabancı Üniversitesi Yayınları.

Polat, O. ve Gezer, T. (2007). Sosyal İçerme ve Çocukların Katılım Hakkı, Yerel Faaliyet Geliştirme Rehberi. İstanbul: Sokak Çocukları Rehabilitasyon Derneği Yayınları.

- Polat, O. ve Gezer, T. (2008). Çocukların Sosyal İçerilmesi ve Katılım Haklarının Hayata Geçirilmesi, Söz Sahibi Çocuklar 2008 – 2010 İl Faaliyet Planları, İstanbul: Sokak Çocukları Rehabilitasyon Derneği Yayınları.
- Potter, W. J. (2005). *Media Literacy*. Third Edition. London: Sage Publications.
- RTÜK (2007). Özürlülerin Televizyon İzleme/Dinleme Eğilimleri Kamuoyu Araştırması. Ankara: RTÜK Yayınları.
- RTÜK (2008). İletişim Şûrası Tutanağı. Ankara: RTÜK Yayınları.
- RTÜK (2008). İletişim Şûrası'na Sunulan Tebliğler. Ankara: RTÜK Yayınları.
- RTÜK (2008). İlköğretim Medya Okuryazarlığı Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu. Ankara: RTÜK Yayınları.
- RTÜK ve TBD (2008). Birey Eksenli İnteraktif Yayıncılık. Ankara: RTÜK-Türkiye Bilişim Derneği Yayını.
- RTÜK ve TVYD (2005). Avrupa Birliği'nde Medya Mevzuatı (1 Nisan 2005). Ankara: RTÜK-TVYD.
- Schsinger, P. (1994). Medya Devlet ve Ulus / Siyasal Şiddet ve Kolektif Kimlik. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Sever, S. (2013). Çocuk Edebiyatı ve Okuma Kültürü. İzmir: Tudem Yayınları.
- Şimşek, S. (2008). Küresel Marka Reklamları, Yrd. Doç. Dr. Sedat Şimşek. Konya: Literatürk Yayınları.
- Şirin, M. R.(2011) Çocuk Hakları ve Medya El Kitabı Çocuk Vakfı Yayınları: İstanbul
- Şirin, M. R. ve Gülan, A. (2011). Birinci Türkiye Çocuk Hakları Stratejisi ve Uygulama Belgesi (2012-2016). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- TBMM (2012). Bilgi Toplumu Olma Yolunda Bilişim Sektöründeki Gelişmeler İle İnternet Kullanımının Başta Çocuklar, Gençler ve Aile Yapısı Üzerinde Olmak Üzere Sosyal Etkilerinin Araştırılması Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Raporu. Dönem 24, Yasama Yılı 2, Haziran 2012. Ankara
- Tiryakioğlu, B. (1991). Çocukların Korunmasına İlişkin Milletlerarası Sözleşmeler ve Türk Hukuku. Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları.
- TÜBİTAK-TÜSSİDE (2010). I.Türkiye Çocuk Hakları Strateji ve Uygulama Planı Mevcut Durum (GZFT SWOT) Çalıştayı Raporu 13-15 Ekim 2010, Gebze –Kocaeli: TÜBİTAK-TÜSSİDE.
- TÜİK (2011). 2011 Yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, www.tuik.gov.tr, erişim: 8.8.2012
- Türkiye Çocuk Politikası Çalıştayı Sonuçları (Mayıs 2009). Ankara: Gündem Çocuk Yayınları.
- Türkoğlu, N. ve Cinman Şimşek, M. (2007). Medya Okuryazarlığı. İstanbul: Kalemus Yayınları.
- Tüzel, S. (2012). *İlköğretim ikinci kademe Türkçe derslerinde medya okuryazarlığı: Bir eylem araştırması*. Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayımlanmamış Doktora Tezi.

Uluslararası Çocuk Merkezi (UÇM) (2008). Hükümet Dışı Kuruluşlar için Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin Uygulanmasını İzleme ve Raporlama El Kitabı. Ankara: Uluslararası Çocuk Merkezi Yayınları.

UNICEF (2007). Çocuk Hakları ve Gazetecilik Uygulamaları / Hak Temelli Perspektif, UNICEF-Dublin Teknoloji Enstitüsü, Unicef Türkiye Temsilciliği Yayını.

UNICEF (2012). *The State of the World's Children 2012: Children in an Urban World*.

Ünsal, H. (2002). Türkiye Bilişim Şûrası Sonuç Raporu. Ankara: Bilişim Vakfı Yayını.

III. İLGİLİ İNTERNET SİTELERİ

American Academy of Pediatrics

<http://www.aap.org/en-us/>

Childhouse International

<http://www.childhouse.uio.no>

Children's Rights Council

<http://www.vix.com/crc/aboutcrc.htm>

Children Rights Project

<http://www.ocsn.com/~mdm/crp/crp1.html>

CLEMI

<http://www.clemi.org/>

Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

<http://www.cocukhizmetleri.gov.tr/tr>

Çocuk ve Medya Hareketi

www.cocukvemedyahareketi.org

Çocuk Vakfı

www.cocukvakfi.org.tr

EC (Media Programme)

<http://ec.europa.eu/culture/media/media-literacy/>

EMEDUS

<http://www.emedus.org/>

Gündem:Çocuk

<http://www.gundemcocuk.org/>

Human Rights Internet

<http://www.hri.ca/children>

Human Rights Watch Chil Right Project

<http://www.hrw.org>

Mediakasvatus

<http://www.mediakasvatus.fi/node/194>

NORDICOM

<http://www.nordicom.gu.se/>

OFCOM

<http://www.ofcom.org.uk>

RTÜK

<http://www.rtuk.org.tr>

RTÜK (Medya Okuryazarlığı)

<http://www.medyaokuryazarligi.org.tr/>

Russian Association for Film and Media Education

<http://www.edu.of.ru/>

Save the Children Fund(UK)

<http://www.oneworld.org/sef>

The World Summit On Media For Children Foundation

<http://www.wsmcf.com/foundation/foundation.htm>

TÜİK

<http://www.tuik.gov.tr>

Uluslar arası Çocuk Merkezi(ICC)

<http://www.icc.org.tr/en/content.php?id=1>

UNESCO's Early Childhood and Children's Rights Activities

<http://www.childhouse.uio.no/YYCFWPAGE/index.htm>

UNESDOC

<http://www.unesco.org/new/en/unesco/resources/online-materials/publications/unesdoc-database/>

UNICEF

<http://www.unicef.org/>

UNESCO's Early Childhood and Children's Rights Activities

<http://www.childhouse.uio.no/YYCFWPAGE/index.htm>

UN (Media & Information Literacy)

<http://milunesco.unaoc.org>

STRATEJİ BELGESİ HAZIRLAMA SÜREÇLERİNE KATILANLAR

Kongre Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. A. Korkut Tuna	(Çocuk Vakfı Temsilcisi)
Ahmet Akçakaya	(Çocuk Vakfı Temsilcisi)
Prof. Dr. Ahmet Emre Bilgili	(Çocuk Vakfı Temsilcisi)
Ahmet Tek	(Anadolu Ajansı Temsilcisi)
Ali Güneş	(Byegm Temsilcisi)
Arslan Narin	(Rtük Temsilcisi)
Can Soysal	(Tırt Temsilcisi)
Prof. Dr. Davut Dursun	(Rtük Temsilcisi- Eş Başkan)
Erkan Durdu	(Byegm Temsilcisi)
Dr. Hüseyin Şirin	(Meb Talim ve Terbiye Kurulu Temsilcisi)
Murat Karakaya	(Byegm Temsilcisi- Eş Başkan)
Mustafa Ruhi Şirin	(Çocuk Vakfı Temsilcisi- Eş Başkan)
Nail Abdülğazi Alataş	(Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Temsilcisi)
Taha Yücel	(Rtük Temsilcisi)
Yakup Karaca	(Basın İlan Kurumu Temsilcisi)

I. Türkiye Çocuk ve Medya Kongresi Bilim ve Değerlendirme Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. A. Korkut Tuna
Dr. Abdulvahap Darendeli
Prof. Dr. Adnan Kulaksızoğlu
Yrd. Doç. Dr. Adnan Altun
Doç. Dr. Ahmet Albayrak
Prof. Dr. Ahmet Emre Bilgili
Doç. Dr. Ahmet Yıldırım
Prof. Dr. Aydın Gülan
Prof. Dr. Ayla Oktay
Prof. Dr. Ayşen Bakioğlu
Prof. Dr. Bülent Zülfikar
Av. Betül Onursal
Can Soysal
Prof. Dr. Davut Dursun
Prof. Dr. Doğan Cüceloğlu
Yrd. Doç. Dr. Ebubekir Çakmak
Prof. Dr. Edibe Sözen
Prof. Dr. Emin Karip
Prof. Dr. Emine Akyüz
Prof. Dr. Erol Nezih Orhon

Doç. Dr. Fahrettin Altun
Yrd. Doç. Dr. Faruk Levent
Dr. Fatih Erdoğan
Prof. Dr. Ferhunde Öktem
Prof. Dr. Halil Ekşi
Prof. Dr. Halûk Yavuzer (Kongre Başkanı)
Dr. Hamit Ersoy
Prof. Dr. Hamza Çakır
Prof. Dr. Hasan Tahsin Fendoğlu
Prof. Dr. Hayati Hökelekli
Prof. Dr. Hayrunnisa Bolay Belen
Prof. Dr. İrfan Erdoğan
Prof. Dr. Kemal Sayar
Prof. Dr. M. Bilal Arık
Doç. Dr. Melikşah Yasin
Prof. Dr. Mete Çamdereli
Mustafa Ruhi Şirin
Prof. Dr. Mücahit Öztürk
Necmettin Oktay
Doç. Dr. Nilgün Tatal Cheviron
Prof. Dr. Nilüfer Pembecioğlu
Doç. Dr. Nurdan Akıner
Prof. Dr. Oğuz Polat
Prof. Dr. Özden Cankaya
Doç. Dr. Rasime Ayhan Yılmaz
Prof. Dr. Sedat Sever
Prof. Dr. Sefa Saygılı
Prof. Dr. Selahattin Dilidüzgün
Prof. Dr. Selda Bülbül
Prof. Dr. Serpil Uğur Baysal
Doç. Dr. Süleyman Sadi Seferoğlu
Prof. Dr. Şükrü Hatun
Prof. Talât Sait Halman
Dr. Tekin Özertem
Doç. Dr. Tolga Arıcak
Doç. Dr. Vefa Taşdelen
Yalvaç Ural
Prof. Dr. Yasemin İnceoğlu
Doç. Dr. Yıldız Dilek Ertürk
Prof. Dr. Ziya Selçuk

Çocuk ve Medya Çerçevesinde ve Strateji Belgesi İle İlgili Görüş Bildiren 9-18 Yaş Grubu Çocukların İsim Listesi

1. **Abdurrahman Selim Çelikkbilek / 12 Yaşında**
2. **Ahmet Çağatay Bayraktar / 12. sınıf öğrencisi**
3. **Ahmet Emir Dağı / 11 Yaşında**
4. **Aleyna Saral / 16 Yaşında**
5. **Aybike Emel / 13 Yaşında**
6. **Ayşe Demir / 11 Yaşında**
7. **Ayşenur Avcı**
8. **Azra Kevser Sakızcı / 9 Yaşında**
9. **Başak Yılmaz / 9 Yaşında**
10. **Batıkan Erkoç**
11. **Begüm Tomar / 15 Yaşında**
12. **Bengisu Eda Karaburç / 11 Yaşında**
13. **Bensu Uslu / 13 Yaşında**
14. **Beril Engin / 11 Yaşında**
15. **Berin Engin / 11 Yaşında**
16. **Berkay Buğra Karaburç / 9 Yaşında**
17. **Betül Koç / 11 Yaşında**
18. **Beyza Yılmaz / 10 Yaşında**
19. **Biçe Han / 5. Sınıf Öğrencisi**
20. **Buket Mart / 11 Yaşında**
21. **Burak Mart / 14 Yaşında**
22. **Burçin Karakuzu / 8. Sınıf öğrencisi**
23. **Cansel Candar / 13 Yaşında**
24. **Celaiddin Ömer Sağlam / 12 Yaşında**
25. **Damla Baran / 12 Yaşında**
26. **Deniz Devrim Yiğit**
27. **Derya Koç / 15 Yaşında**
28. **Didem Parlas / 17 Yaşında**
29. **Ece Göre / 5. Sınıf Öğrencisi**
30. **Ece Kahraman / 11 Yaşında**
31. **Elif Akbudak**
32. **Elif Başak Şişman / 5.Sınıf Öğrencisi**
33. **Elif Nisa Nur / 8 Yaşında**
34. **Elif Su Güven / 12 Yaşında**
35. **Emek Su Yaray**
36. **Emre Topaloğlu / 5. Sınıf öğrencisi**
37. **Eslem Deniz**
38. **Esra Demirdelen / 5. Sınıf Öğrencisi**

39. **Esra Demirdelen** / 5. Sınıf Öğrencisi
40. **Esra Ekin Köse** / 5. Sınıf Öğrencisi
41. **Evrin Oymak** / 16 Yaşında
42. **Eylül Ecem Yıldız** / 13 Yaşında
43. **Eylül Yerlikaya** / 13 Yaşında
44. **Eylül Yerlikaya** / 13 Yaşında
45. **Ezgi Alabaş** / 7. Sınıf Öğrencisi
46. **Ezgi Küçükmurat** / 11 Yaşında
47. **Fatih Sakar** / 12 Yaşında
48. **Fatih Yiğit Evyapan** / 4.Sınıf Öğrencisi
49. **Fevzi Berkay Efendi** / 11 Yaşında
50. **Feyza Yurttaş** / 4. Sınıf Öğrencisi
51. **Gökçenur Kahraman** / 4.Sınıf Öğrencisi
52. **Gönülnur Demet** / 16 Yaşında
53. **Gülce Gökmen** / 6. Sınıf Öğrencisi
54. **Gülce Kaygusuz** / 12 Yaşında
55. **Hafsa Gül Cella** / 12 Yaşında
56. **Hanife Rumeysa Aslan**
57. **Hatice Küçüktiryakioğlu** / 11. Sınıf Öğrencisi
58. **Hilal Kaplan** / 6. Sınıf Öğrencisi
59. **İbrahim Polat Topcu** / 9 Yaşında
60. **İlknur Yaratanakul** / 5. Sınıf Öğrencisi
61. **İpek Eştürk** / 14 Yaşında
62. **İsmail Evcı**
63. **İzgu Günaydın** / 4.Sınıf Öğrencisi
64. **Kasım Büyükerkek** / 17 Yaşında
65. **Kerem Sakar** / 9 Yaşında
66. **Lütfiyenur Akdoğan** / 13 Yaşında
67. **Mehmet Yağız** / 9. Sınıf Öğrencisi
68. **Meliha Karataş** / 10 Yaşında
69. **Melis Karaca** / 6. Sınıf Öğrencisi
70. **Melis Yılmazay** / 5. Sınıf Öğrencisi
71. **Melisa Demir** / 11. Sınıf Öğrencisi
72. **Melisa Karataş** / 13 Yaşında
73. **Melisa Sidal Başal** / 6. Sınıf Öğrencisi
74. **Meltem Yiğit**
75. **Mert Yücel**
76. **Merve Irmak** / 7. Sınıf Öğrencisi
77. **Merve Özbulut** / 17 Yaşında
78. **Merve Tarhan** / 12 Yaşında

79. **Meryem Aydemir** / 8. Sınıf öğrencisi
80. **Murat Rahimli** / 6. Sınıf Öğrencisi
81. **Mücahit Türkmen** / 16 Yaşında
82. **Nasuhi Burak Günal** / 4. Sınıf Öğrencisi
83. **Nilsu Kula** / 11 Yaşında
84. **Nuran Öykü Hadimli** / 7. Sınıf Öğrencisi
85. **Oğuz Can** / 5. Sınıf Öğrencisi
86. **Öykü Taş** / 10 Yaşında
87. **Özen Uğurlu** / 18 Yaşında
88. **Rabia Demirel** / 7. Sınıf Öğrencisi
89. **Rumeysa Şimşek** / 16 Yaşında
90. **Sare Nur Avcı** / 14 Yaşında
91. **Selen Tüysüz** / 17 Yaşında
92. **Sema Ünal** / 7. Sınıf Öğrencisi
93. **Semih Kaya**
94. **Sevgi Arkan** / 15 Yaşında
95. **Sevgi Yıldız**
96. **Sıla Aydemir** / 13 Yaşında
97. **Sultan Alıcı**
98. **Sümeyye Tanıtmış** / 3. Sınıf Öğrencisi
99. **Şerife Ay** / 8. Sınıf öğrencisi
100. **Şerife Güzel** / 10. Sınıf Öğrencisi
101. **Şevval Beyda Saray** / 7. Sınıf Öğrencisi
102. **Taylan Yöntemer** / 13 Yaşında
103. **Tuba Kılınçer** / 11 Yaşında
104. **Tuğçe Eryılmaz** / 16 Yaşında
105. **Uğur Yılmaz** / 9. Sınıf Öğrencisi
106. **Ulaş Mısırlıoğlu** / 11 Yaşında
107. **Ümit Işık Tan** / 11 Yaşında
108. **Veysel Karaburç** / 9 Yaşında
109. **Zeynep İdil Akyıldız** / 13 Yaşında
110. **Zeynep Rana Ayyıldız** / 6. Sınıf Öğrencisi
111. **Zişan Ustamehmetoğlu** / 3. Sınıf Öğrencisi

**ÇOCUK ve MEDYA HAREKETİ ÇERÇEVESİNDE STRATEJİ BELGESİ İÇİN
GÖRÜŞ BİLDİREN YETİŞKİN ve ALAN UZMANLARI
1 Ocak – 31 Ağustos 2013**

Prof. Dr. Abdülkerim Bahadır
Abdullah Karataş
Prof. Dr. Adnan Kulaksızoğlu
Ahmet Durmuş
Ahmet Faruk Ekinci
Ahmet Kadir Avşar
Ahmet Kurnaz
Ahmet Sözmen
Ahu Tükel
Ali Akıllı
Yrd. Doç. Dr. Ali Bengi
Ali Çetinkaya
Prof. Dr. Ali Yıldırım
Alpaslan Okandan
Arzu Çingay
Asiye Babutcu
Dr. Asiye Kakırman Yıldız
Asiye Merve Avşar
Aslı Kırman
Aslı Sezgin
Aslı Telli Aydemir
Aslı Yörük
Asuman Kayhan
Ayça Kara
Aydan Pala
Prof. Dr. Aydın Gülan
Aykut Akova
Aylin Sılığ
Ayşe Bikiç
Ayşe Didem Çiftçi
Ayşe Gül Çalışkan
Ayşe Kursel
Aysegul Kabak
Azize Atar

Banu Akbaş
Banu Şengöz
Yrd. Doç. Dr. Banu Yaman
Dr. Belgin Arslan Cansever
Bencan Arap
Berkay Karasoy
Berna Dinç
Betül Birgül Torlar
Betül Çetin
Betül İlk
Av. Betül Onursal
Betül Özdemir
Betül Özgür
Beyhan Bayraktar
Bilal Zemin
Büşra Başkurt
Büşra Betül Özdemir
Büşra Dınmaz
Büşra Koçyiğit
Büşra Sarı
Büşra Tütüncü
Prof. Dr. Cahide Aydın
Can Serdar
Canan Yılmaz
Cemile Melek Elahmet
Ceyda Akman
Ceyda Ş. Çetin
Ceyhun Dur
Çiğdem Demirci
Çiğdem Yiğit
Damla Güçlü Güven
Dr. Deniz Baykal Eriş
Deniz Kar Erdoğan
Deniz Yılmaz Atakay

Dr. Derya Nacaroglu
Didem Özalp
Dilek Erer
Dilek Özerhan Zengin
Dilek Özgül
Dilşat Müminoğlu
Doç. Dr. Ahmet Albayrak
Doğa Nur Eroğlu
Duygu Meriç
Ebru Solak
Yrd. Doç. Dr. Ebubekir Çakmak
Dr. Faruk Levent
Egemen Çakır
Elçin Bilge
Elif Akça
Elif Aleyna Atcı
Elif Eren
Elif Merve Dinç
Elif Merve Dinç
Elif Tosun
Emel Karadag
Emine Aydemir
Emine Özdemir
Emine Şahin Tursun
Emir Aktaş
Emre Çeliksoy
Emre Demir
Erhan Akın
Erkan Bayhan
Ersin Duyar
Esen Gübüt
Esmâ Betül Acar,
Esmâ Budak
Esmanur Coşkun
Esra Çetiner
Esra Murat
Esra Nur Gençal
Esra Sarı
Eşref Yılmaz
Fatih Bayraktar

Fatih Çoban
Fatih Semiz
Fatih Tinar
Fatma Gözübüyük
Fatma Toksoy
Filiz Kaya
Filiz Keleş
Fırat Büyükkahraman
Fuat Ovat
Gamze Demirbaş
Yrd. Doç. Dr. Ganime Aydın
Doç. Dr. Gonca Yılmaz
Gizem Demircioğlu
Gizem Engin
Gonca Uludağ
Gözde Esra Kılıç
Gül Süral
Gülay Güler
Gülcan Çiftçi
Gülçin Tunçkol
Güler Özen
Gülhan Keskin
Gülhan Seda
Güliz Cansabuncu
Gülşen Irmak
Gülsevin Türe
Gülsüm Şahin
Günay Başdoğan
Güner Özen
Gürkan Çiftçi
Yrd. Doç. H. Yılmaz Küçüköncü
Hacer Kutluer
Hale Ediz
Halil Topaloglu
Halit Çelik
Hamza Özay
Handenur Pert
Harun Kocataş
Harun Pehlivan
Hatice Doğan

Hatice Ekin
Hatice Işık
Hatice Öztürk Kınık
Hatice Sarıgül
Hatice Yeşilbaş
Hayati Yıldırım
Hediye Nur Arıcan
Yrd.Doç.Dr. Hediyeullah Aydeniz
Hevidar Aksoy
Prof. Dr. Hülya Argunşah
Hülya Üstekidağ
Hüseyin Ünsal
İbrahim Ayçiçek
İbrahim Beygiret
İbrahim Polat Topcu
İbrahim Üstüner
İhsan Kabil
Yrd. Doç. Dr. İhsan Seyit Ertem
İmge Emine Koçak
İnci Keser
İrfan Koçyiğit
Işık Ovat
Işıl Ilgın Oktay
İsmail Karakurt
İsmail Yıldırım
Kadriye Bayraktar
Dr. Kâmile Özer Aytekin
Kemalettin Ak
Yrd. Doç. Dr. Kenan Demir
Kezban Uzun Özbek
Kübra Bozkurt
Kübra Usandı
Doç. Dr. Lokman Turan
Mahmut Babacan
Mahmut Sözer
Mecit UZUN
Medine Uçar
Medine Uçar
Mehlika Karagözoğlu Aslıyüksek
Mehmet Arslan

Mehmet İshak Mazı
Mehmet Nuri Akkuş
Mehmet Teber
Mehtap Ökmen
Melda Türkdönmez
Melda Türkdönmez
Melek Yıldırım
Meliha Özek
Meral Sakallı
Merve Eren
Merve Gürlek
Merve Koca
Merve Larçin
Merve Saruhan
Merve Şen
Meryem Kırımlı Köksal
Mine İzgi
Mine Mutlu
Muhammed Fethullah Ergüder
Muhammet Ali Bardakcı
Mümin Aycın
Mürüvvet Açıkgöz
Doç. Dr. Murat Aydoğdu
Murat Doğruyol
Murat Yavuz
Musa Ataç
Müşerref Yıldırım
Prof. Dr. Mustafa Bakaç
Mustafa Murat Gönc
Mustafa Nail Kamacı
Müzeyyen Akın
Müzeyyen Sümer
Yrd. Doç. Dr. Nadir Çomak
Nazan Kılıç
Yrd. Doç. Dr. Necati Hırça
Doç. Dr. Neşe Aslan
Nesibe Yazar
Neslihan Küçük
Neslihan Solmaz
Nesrin Ay

Nevruz Öksüz
Nezir Karayün
Nihal Çelik
Nil İpek Hülagü
Nilay Özhan
Nilgün Keyvan
Nilüfer Kölemen
Nisa Kızıl
Nur Coşkun Aydın
Nuray Bucak Güngör
Nurcan Alpınar
Nurcan Ergenekon
Nurdan Saçı
Nurhan Navdar
Prof. Dr. Nurhan Ünüsan
Nurkader Şahinli
Prof. Dr. Nurşen Mazıcı
Ömer Ali Akbulut
Doç. Dr. Osman Samancı
Osman Şinal
Dr. Özcan KARS
Özcan Kartal
Özgen Aksoy
Özgü Develi
Özgül Emekçi Özbudak
Özgün Öklük
Özlem Bilge
Özlem Demirel
Özlem Toğrul
Özlem Yaman
Özlem Yücel
Doç. Dr. Peyker Temiz
Doç. Dr. Pınar Huyugüzel Çavaş
Rabia Gülcan Kardaş
Rabia Öncü
Ramiz Baysal
Rana Babur
Prof. Dr. Remzi Y. Kıncal
Sabri İşkin
Sadık Konur

Salih Yarar
Sanem Özen
Saniye Kavasoglu
Savaş Öksüz
Doç. Dr. Seda Mengü
Sefer Darıcı
Şehbal Gider
Seher Çilingir
Seher Özden Sezer
Selma Tanhan Ok
Sema Karakoç
Semra Akyol
Sena Dönder
Şengül Gülbahçe
Şenol Alkan
Şenol Şirin
Serap Duygu Demirkan
Serap Özdemir
Serbülent Buharalı
Sercan Halat
Şeref Üründü
Şerife Ülkü Koç
Yrd. Doç Dr. Seveda Aslan
Seveda Bağıbala
Sevde Aydoğdu
Sevilay Zubi
Sevim Zehra Kaya
Sevinç Şahin
Sevinç Şahin
Şeyma Gül
Sibel Topcu
Sıdika Işık
Sinem Kardeşoğlu
Şükran Önel
Şule Güzel,
Süleyman Erten
Sümeyra Ağaoğlu
Sümeyra Arıcan
Sümeyra Gürsoy
Sunay Serinyel

Taha Şamil Cengiz

Tahir Ak

Talha Taşdemir

Dr. Tekin Özertem

Tonguç Cengiz

Tülay Göksu

Tülay Kodak

Tülay Sarı

Tunahan Yıldırım

Ümmügülsüm İstemi

Uz. Dr. Umut Kaytanlı

Yrd. Doç. Dr. Vesile Oktan

Yalçın Gözübüyük

Yasemin Demir

Yasemin Yılmaz

Yasemin Zeynep Bozan

Yavuz Bıyık

Yusuf Altunsoy

Yusuf Pınarbaşı

Yusuf Topal

Zafer Ceylan

Zeliha Kahraman

Yrd. Doç. Dr. Zeynep Kadioğlu

Zeynep Olkun

Zeynep Turan

Zeynep Yalçın

Züleyha Aygün

Züleyha Koç

I. Türkiye Çocuk ve Medya Stratejisi ve Uygulama Planı Çalıştayı

(13 Nisan 2013)

A. Didem Dolanbay

Prof. Dr. A. Korkut Tuna

Abdulhamit Güneş

Yrd. Doç. Dr. Adnan Altun

Ahmet Akbal

Ahmet Akçakaya

Ahmet Rasim Kalaycı

Ali Murat Kırık

Ali Oruç

Arif Karakaya

Yrd. Doç. Dr. Aslı Telli Aydemir

Araş. Gör. Dr. Atiye Adak Özdemir

Av. Ayşenur Demirkale

Prof. Dr. Bekir Çoksevrim

Prof. Dr. Bekir Çoksevrim

Berna Ünver

Beyhan Ceylan

Beyhan Demirci

Uzm. Psk. Büşra Aslan

Canan Güteryüzlü

Yrd. Doç. Dr. Cemil Oruç

Ceyda Demirbaşoğlu

Dilek Okkalı Şanalımış

Ebrar Yenice Kanık

Ebru Öztüm Tümer

Yrd. Doç. Dr. Dr. Ebubekir Çakmak

Eda Çağlar

Ege Ortaçgil

Dr. Elif Arslan

Elif Bor

Yrd. Doç. Dr. Elif Gizem Uğurlu

Emrah Sümer

Ender Özkahraman

Ertuğrul Cingil

Yrd. Doç. Dr. Evrim Ölçer Özünel

F. İnci Özkan

Av. Fatma Öztürk

Arş. Gör. Fatma Sümer

Doç. Dr. Filiz Polat

Funda Boyraz

Arş. Gör. Gülşah Bostancı

Gürkan Avcı

Prof. Dr. Haluk Yavuzer

Yrd. Dr. Doç. Handan Doğan

Hasan Aydemir
Av. Hatice Demir
Yrd. Doç. Dr. İtir Erhart
İbrahim Şamil Köroğlu
Prof. Dr. İsmail Kaya
Yrd. Doç. Lemis Önkol
M. Cem Akköse
Mehmet Yaşar
Doç. Dr. Melis Oktuğ Zengin
Arş. Gör. Melisa Aydın
Yrd. Doç. Dr. Meltem Erinçmen Kanoğlu
Mert Yılmaz
Meryem Akbal
Mesut Altun
Arş Gör Muhammed Göçgün
Muhammed Talha Alkan
Prof. Dr. Muhammet Yelten
Murat Bağcı
Murat Emreli
Murat Koçak
Mustafa Ruhi Şirin
Müge Tanığ
Naci Civelek
Yrd. Doç. Dr. Nadir Çomak
Necmettin Oktay
Nejat Kocabay
Arş. Gör. Nil İpek Hülagü
Nilüfer Karapehlivan
Prof. Dr. Nilüfer Pembecioğlu

Nuran Yardımcı
Nurullah Öztürk
Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan Zahmacioğlu
Oktay Yellikaya
Yrd. Doç. Dr. Oya Şakı Aydın
Dr. R. Hülya Bingöl
Doç. Dr. Rasime Ayhan Yılmaz
Doç. Dr. Sedat Şimşek
Selahattin Güven
Prof. Dr. Fatma Selda Bülbül
Selim Cesur
Sema Hosta
Semiha Eryol
Serdar Arhan
Serdar Şen
Şirin Aydın
Songül Özkan
Süleyman Tunç
Prof. Dr. Uğur Tekin
Vural Kaya
Yakup Karaca
Yasemin Dede
Dr. Yaşar Uğurlu
Yıldız Artar
Doç. Dr. Yıldız Dilek Ertürk
Yıldız Yapar
Yüksel Mansur Kılınç
Doç. Dr. Zeliha Hepkon
Uzm. Dr. Zerrin Topçu Bilgen

Alanyazını Uzmanları Odak Grup Toplantıları

Eskişehir Odak Grubu (7 Mayıs 2013)

Yrd. Doç. Dr. Elif Gizem Uğurlu
Doç. Dr. Emre Gökalp
Prof. Dr. Erol Nezh Orhon
Prof. Dr. Ertuğrul Yörükoğulları
Prof. Dr. Ferhan Odabaşı
Yrd. Doç. Dr. Haluk Birsen

Doç. Dr. İncilay Cangöz
Yrd. Doç. Dr. Jale Balaban Salı
Yrd. Doç. Dr. Metin Altan
Necmettin Oktay
Arş. Gör. Onur Dönmez
Dr. Özgül Birsen

Yrd. Doç. Dr. Rüşhan Gökdağ
Doç. Dr. Ümit Girgin

Yrd. Doç. Dr. Yavuz Tuna

Ankara Odak Grubu
(8 Mayıs 2013)

Yrd. Doç. Adnan Altun
Prof. Dr. Ahmet Çiftçi
Ahmet Rasim Kalaycı
Ali Güneş
Prof. Dr. Betül Ulukol
Yrd. Doç. Dr. Derya Nacaroğlu
Dilek Okkalı Şanalımış
Yrd. Doç. Dr. Dr. Ebubekir Çakmak
Dr. Elif Arslan
Prof. Dr. Emine Akyüz
Yrd. Doç. Dr. Erkan Yeşiltaş
F. İnci Özkan
Prof. Dr. Ferhunde Öktem
Hasan Aydemir
Yrd. Doç. Dr. Melike Türkan Bağlı
Doç. Dr. Müge Artar

Necmettin Oktay
Nuran Yardımcı
Nurullah Öztürk
Yrd. Doç. Dr. Sait Tüzel
Prof. Dr. Sedat Sever
Doç. Dr. Sedat Şimşek
Prof. Dr. Selda Fatma Bülbül
Sema Hosta
Semiha Eryol
Yrd. Doç. Dr. Sevgi Can Yağcı Aksel
Sevinç Kırgıl
Doç. Dr. Süleyman Sadi Seferoğlu
Prof. Dr. Tayfun Atay
Yrd. Doç. Dr. Zihni Merey
Dr. Yaşar Uğurlu
Yıldız Yapar

İstanbul Odak Grubu
(14 Mayıs 2013)

Doç. Dr. Ahmet Albayrak
Dr. Artun Avcı
Can Soysal
Dursun Güleriyüz
Yrd. Dr. Doç. Handan Doğan

Mustafa Ruhi Şirin
Necmettin Oktay
Prof. Dr. Nilüfer Pembecioğlu
Prof. Dr. Oya Güngörmüş Özkardeş
Prof. Dr. Özden Cankaya

Strateji Belgesi Yazım Grubu

(25-26 Haziran, 4 Temmuz, 15 Ağustos 2013, İstanbul)

Yrd. Doç. Dr. Adnan Altun

Can Soysal

Yrd. Doç. Dr. Ebubekir Çakmak

Yrd. Doç. Dr. Elif Gizem Uğurlu

Murat Emrelli

Mustafa Ruhi Şirin

Necmettin Oktay

Prof. Dr. Nilüfer Pembecioğlu

Nurullah Öztürk

Yrd. Doç. Dr. Sedat Şimşek

Prof. Dr. Fatma Selda Bülbül

İLETİŞİM

BYEGM

Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü

Ceyhun Atıf Kansu Cd. No: 122

Balgat-Ankara

0 312 583 63 70

www.byegm.gov.tr

cocukmedya@byegm.gov.tr

ÇOCUK VAKFI

Zafer Sok. No:17

Nişantaşı-İstanbul

34371

0 212 240 2383 – 240 41 96

www.cocukvakfi.org.tr

bilgi@cocukvakfi.org.tr

RTÜK

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu

Üniversiteler Mh. 1597 Cd. No:13

ANKARA

0 312 266 20 03

www.rtuk.org.tr

ikedairesi@rtuk.org.tr

www.cocukvemedyakongresi.org

info@cocukvemedyakongresi.org

www.cocukvemedyahareketi.org

info@cocukvemedyahareketi.org

www.facebook.com/cocukvemedyahareketi

www.twitter.com/cocukvemedya